

Brassói Lapok

Ara 5 lei

Hétfő
1931 * április 6

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

80. szám
XXXVII. évfolyam

Ara 5 lei

A német-osztrák vámszövetség

Irta: WINSTON CHURCHILL,
volt angol miniszter

(Utánnymás tilos.)

Mi a magyarázata annak, hogy a német-osztrák vámuinó kérdése Európában ekkora felzúdulást és izgalmat kelt? Hát nem fájlaltuk valamennyien a kereskedelemnek és az európai jólét újraéledésének azt az akadályát, amelyet a vámsorompók képeznek? Egy ilyen sorompó most elsöprődik. Nem sárkánytunk-e Európa ugynevezett balkanizálódása miatt? Ime egy lépés az ellenkező irányban. Nem fáradozott-e Monsieur Briand Európa magasztos egysége érdekében? Másfél évvel ezelőtt nem mutattott-e rá ékes szövező módon jelenlegi zűrzavarának az átkaira? Nem tűzte-e élénk nagy eszménykép gyanánt az Európai Egyült Államokat? Itt van hát Németország és Ausztria hozzájárulása ehhez a tervhez.

S. Monsieur Briand-nak mégsem tetszik a dolog. Ez a tapintatos, boldogító kis cselekedet, ez a teutón bók általános politikájával és eszményével szemben, amelyet éppen hetvenedik születésnapjára készítették elő, nemhogy tetszenék neki, hanem rejtőn kihozza a sodrából, honfitársai pedig, lapjaikból ítélve, zintén nincsenek jobban elragadtatva, mint ő. „A saint-germaini szerződés megsértése!” vagy „Az 1922-beli népszövetségi jegyzőkönyv megszegése!” — hördülnek fel a párisi újságok, ordítják a kisantant sajgó szíveit.

Hogy megtaláljuk a magyarázatát ennek a lármának, alája kell néznünk a vámszövetség felületének. A vámközösség leple alatt az Anschluss, azaz a német-tömeg és Ausztria maradványának az egyesülése húzódik meg. Németország leverve és leterítve került ki a világháborúból, de aránylag csak kis terület és lakosság-vesztéssel. Hat és fél millió német alattvaló, többnyire lengyel, ment át más impérium alá és huszonegyszer ügyszemérföldnyi német terület került főleg Lengyelországhoz, amelynek nagyrészt eredetileg is tartozott. Németország és Ausztria egyesülése azt jelenti, hogy Németország ezt a hat és fél milliónyi lengyelt szívós és lelkes délnémetekkel pótolja és harminckétezer ügyszemérföldnyi területet kap vissza Ausztriával. Itt érintőknak az európai egyensúlynak azok az alapjai, amelyeket a világháború szerződés lefektetett le. Franciaország a maga lojton csökkenő, de jól felfegyverzett lakosságával hetvenmillió német blokkal látja szemben magát, amely katonaképes, ühös és rémületes férfiaknak az övének kétszer is nagyobb számát tudja besorozni. Nem lehet elvárni, hogy Franciaország ezt a dolgot jelentéktelen ügyként kezelje.

Aztán itt van Csehszlovákia, lényegében Csehország, Masaryk és Beneš új alapították a régi államot. A „meklyóba-vertség” évszázadai után szabadoknak mondhatják magukat. Három és fél millió osztrák-német van a körükben. Ezek az önkéntelen alattvalók nagy gondot okoznak. Így az Anschluss azt jelenti, hogy Csehszlovákiának nemcsak a gyomrában lesz ez a megemészthetetlen falat, hanem ráadásul három oldalról más németek fogják körülvenni. Ugyeszlóván cseh szigetté válnak a teutón férfiaság és életerő háborgó, önbizalomtól dűzzadó tengerében. Ebbe a kilátásba nem akarunk beletörődni.

Most tehát az a kérdés, hogy az osztrák-német vámszövetség csupán ártatlan, sőt üdvös kereskedelmi egyezmény-e, amely — mint az igazi Duna-konföderáció — Közép-Európa népeire nézve nagy előnyökkel bír fog terjeszkedni a többi szomszédos államra is, avagy a közeledő Anschluss előrevetett árnyéka? Súlyos kérdés.

Kétségtelen, hogy most már a király is óhajtja a kormányváltozást Maniu a belpolitikai élet homlokterében

Bukarest, április hó 4.

A csütörtöki többségi értekezleten elhangzott miniszterelnöki beszéd mindig élénk nyugtalanságban tartja a belpolitikai pártokat s elsősorban természetesen magát a kormánypártot.

Egyre inkább uralkodóvá válik ugyanis az a felfogás, hogy a kormány nem maradhat uralmon, ha nem akarja végképpen lejártni magát.

Kétségtelen, hogy a király is óhajtja már a változást, mert minden fordulat reményt adhat a tömegeknek és feloldja az összecsomósodott nyugtalanságokat. A koncentrációs kormány terve tehát annak ellenére is előtérben áll, hogy Titulescu első kísérlete egyrészt liberálisok, másrészt Maniu magatartása miatt nem sikerült.

Maniu

A helyzet valóságos képe tulajdonképpen csak most alakult ki. A nemzeti-parasztpárt vezető emberei valamennyien azt mondják, hogy a megoldást Maniu tartja a kezében. Maniu pedig nem azért utasította vissza a koncentráció gondolatát, hogy ezzel erősebb pozíciót biztosítson a Mironescu kormánynak, hanem azért, hogy a jelenlegi kormány után esedékesse válható pártkormánytól annak idején könnyebben átvehesse újra az uralmat. Az erős és minden pártot felölelő koncentráció ugyanis olyan stabil helyzetet hozhat, ami pártpolitikai szempontból nem lenne hasznos. A „tekintélyek” kormányának veszedelmét ugyanis nemcsak Argetoianu és Prezan jelenthetik, hanem az olyan koncentráció is, amelynek vezető tagjai pártpolitikai szempontból közönyösek, a többi tárcát pedig a politikai pártok második garnitúrájából kikerülő emberek tartanák. — Igazi és erős koncentráció ugyanis csak az lehetne, ha Maniu, Averescu, Duca, Lupu és még egy-két markáns pártpolitikus megférhetnének egymás mellett, a miniszterelnök azonban nem igen van remény.

Maniu tehát az utasította vissza Titulescu ajánlatát s nem azért, hogy Mironescu kormánya továbbra is uvogodtan a hatalmon maradjon. Mert Maniu a jelenlegi kormányt sem látja már szívesen tovább is abban a nehéz és áldozatos szerepben, amit ő annakidején éppen pártpolitikai szempontból nem vállalt.

Ő és Vaida. Most már odáig ért a helyzet, hogy a király is óhajtja a változást, mert minden fordulat reményt adhat a tömegeknek és feloldja az összecsomósodott nyugtalanságokat. A koncentrációs kormány terve tehát annak ellenére is előtérben áll, hogy Titulescu első kísérlete egyrészt liberálisok, másrészt Maniu magatartása miatt nem sikerült.

Ha közelebbről szemügyre vesszük Németországot, láthatjuk, hogy ott más indítók is érvényesülnek, mint a keres-

kedelmi szempont és Briand Páneurópa-tervének az előmozdítása stb. A német birodalomnak sok a belső és külső ellentéte egyaránt. Néhány hónapja Hitler alapjaiban rengeti a német köztársaságot. Azóta új alak emelkedett ki a németországból. A legtöbb remény Brüning személyében összpontosul. A német külpolitika valamilyen sikere, a megújuló ha-

zet, hogy a nemzeti-parasztpárt jelenlegi kormányalakulatának is le kell mondania a párt jövője érdekében. Eppen azért Maniu csöppet sem helyesli a májusi rendkívüli parlamenti ülésszak ki-erőszakolását sem, mert ez azt jelentheti, hogy Mironescunak legalább addig ki kell tartania, amíg a rendkívüli ülésszak megszavazza a kijelölt törvényeket. — Azokat a törvényeket, amelyek Maniu szerint most már fokozottan szükségesek. Szerinte a májusi rendkívüli ülésszaknak csak két törvényt szabad megszavaznia, hanem Mironescu elkötelezte magát az uralkodó felé: a választói törvényt és a tisztviselői vagyonok felülvizsgálásáról szóló törvényt. Mindkettő népszerű lenne s ezzel az utolsó szerencsés munkával le is lehetne közzönten.

Igy alakul a helyzet a kormánypártban. Az ellenzéki pártokat különösen a miniszterelnöknek az a kitétele fogta

meg, amely az „ország összes erőinek összefogásáról” szólt. Az általános hiedelem szerint Mironescu a király szavait tolmácsolta. Az uralkodó ugyanis elő akarja készíteni a talajt arra az eshetőségre, ha a Mironescu-kormány Maniu nyomására valóban átadná a helyét. Nem lehetetlen azonban az sem, hogy az uralkodó ragaszkodni fog a Mironescu-kormányhoz legalább a májusi rendkívüli ülésszak befejezéséig. Erre céloz Maniu is, amikor kijelöli azokat a javaslatokat, amiket a kormány a párt további lejárásának veszélye nélkül megszavaztathat.

Ha azután az uralkodó nem ragaszkodik a májusi rendkívüli ülésszakhoz, úgy a kormány talán még a husoéti szünet után beadja a lemondását.

Azért a husvéti szünet után, mert benyújtja a lemondását, mert fontos forrásokból eredő hírek szerint az uralkodó az ünnepek alatt hozza meg a végső döntést további szándékai kérdésében.

Manoilescu még mindig kitart

Még mindig nem sikerült elintéznie Mironescunak a Manoilescu-féle problémát sem. A kereskedelmi miniszter már háromszor volt kihallgatáson a királlyal s még mindig nem hajlott meg a kifejezett felsőbb óhaj előtt.

Nem akarja visszavonni a lemondását, mert abban a hiszemben van, hogy a kormány tagjai sincsenek a háta mögött úgy, mint ahogyan lenniük kellene.

Az erről szóló legújabb jelentések azt helyezik kilátásba, hogy Manoilescu ta-

lán mégis enged a rábeszélésnek, — nem a miniszterelnök, — hanem a barátai rábeszélésének és visszavonja a lemondást. A kereskedelmi minisztériumban szombaton délelőtt úgy tudták, hogy a miniszter még a mai nap folyamán nyilatkozni fog a kérdésben, illetőleg véglegesen leszögezi, hogy távozik-e, vagy nem.

Popovici pénzügyminiszter egyébként pénteken hosszasan tárgyalt barátjával és miniszterével. Kiszivárgott hírek szerint Popovicinak sikerült engedelmességre bírni a nagyon-nagyon megsértődött Manoilescut.

A kormány már ma benyújtja lemondását?

Bukarest, április 4.

Legújabb telefonjelentés szerint Bukarestben a kora délutáni órákban határozott formában terjedt el az a hír, hogy a kormány a délután folyamán minden valószínűség szerint lemond. A váratlan válságot, — a hírek szerint — a Manoilescu-affér idézte elő.

A kereskedelmi miniszter ugyanis szombaton délután 11 órakor újra kihallgatáson jelent meg az uralkodó előtt, aki immáron harmadizben kísérelte meg lemondása visszavonására bírni. Manoilescu azonban kitartott eredeti elhatározása mellett, amit azzal indokolt meg, hogy a kormány tagjai sem állanak kivétel nélkül mind a háta mögött.

Manoilescu távozása után a király Mironescu miniszterelnököt kérte magához, akinek az audienciája több, mint egy óra hosszat tartott. A király közölte a miniszterelnökkel, hogy Manoilescu az adott körülmények között nem hajlandó lemondását visszavonni, viszont az uralkodó semmilyen körülmények között nem mehet bele abba, hogy Manoilescu személye a kormányból kimaradjon. Azután felszólította a miniszterelnököt, hogy a váratlanul súlyossá vált problémát valamilyen formában rendezze.

Mironescu az udvarból való távozása után azonnal minisztertanácsot hívott egybe, amelyen valószínűleg elhatározzák a kormány lemondását.

kedelmi szempont és Briand Páneurópa-tervének az előmozdítása stb. A német birodalomnak sok a belső és külső ellentéte egyaránt. Néhány hónapja Hitler alapjaiban rengeti a német köztársaságot. Azóta új alak emelkedett ki a németországból. A legtöbb remény Brüning személyében összpontosul. A német külpolitika valamilyen sikere, a megújuló ha-

talom megszilárdulása olyan tekintélyt adna az alkotmányos és békeszerető német erőknél, amely megfosztaná legfőbb rugójától a sokkal veszélyesebb Hitler-mozgalmat. A hitlerizmusnak a német alkotmányos erők által való uralása vajjon nem reális tényezője volna-e Európa közvetlen békéjének? Ezt is mérlegelni kell.

BERLIN

a vakondok távlatából

Berlin, április hó 4.

Az anizsikkártyák a nagy városokat zivoresen mutatják madártávlattól. Mióta repülünk, ez különösen divatos lett, mert könnyű megvalósítani. A békaperspektívához is meg vagyunk szokva, amikor az utcákon sétálunk s a fáktól nem látjuk az erdőt, illetőleg a házakat a város. De hogy a lábaink alatt úres a föld s a leg-ritkább esetben járunk közvetlenül a jó öreg föld hátán, amikor Berlin utcáin sétálunk, arra nem igen szoktunk gondolni. Csak, amikor a misztikus pastáblák kerülnek lábaink alá, melyeken talányos betűk állnak, csak ilyenkor eszmélünk néha arra, hogy alattunk egy földalatti város terül el, amelybe a pastáblák a titokzatos kapuk. Néha aztán egy-egy ilyen nagyobb vaskapu felett egy háromszögű ponyvasátor jelenik meg, mintha hirtelen nomádok ütötték volna fel tányújukat a Friedrichstrassén. Rendszerűen szigorúan zárva, de néha egyik oldala félrebillen s az ember megilletődéssel néz le a széles nyílásra, mely titokzatos folyosóra vezet, vékony filigrán vaslépcsője elvész a lámpás gyér fényében.

Pedig a vakondok egész nemzetsége nem furkálhatta volna úgy össze a város földjét, mint ahogyan a civilizáció igényei tették. Igen, a nagyvárosi homo sapiens-ről ma már nem mondható el, hogy a föld felületén él, mint a legtöbb emlősállat. Az ember kezdi kisajátítani a felsőbb, de az alsóbb rétegeket is: kiturja nemcsak a madarakat, hanem a vakondokat is jogos birodalmukból.

Pénz lévén ma mindennek közös nevezője, a földalatti Berlin nagyságát is legjobban azzal jellemezhetjük, ha megmondjuk mibe került: két milliárd márkán felül. Ezt a rengeteg földbedugott összeget hihetővé teszik a következő számok. Négyezer kilométer vízvezetékcsővön folyik a víz a város alatt s hogy e csövekben milyen élénk forgalom van, mutatja az, hogy egy-egy meleg nyári napon, egyetlen egy napon 800.000 köbméter vizet elhasználnak a berliniek, a kik pedig inkább sört isznak, mint vizet. Minek következménye, hogy e sok víznek újra ki kell folyni a városból a kanál-sokon: 4700 kilométer kanálison folatja le Berlin öntisztálkodását s naponta 600 ezer köbméter szennyvizet produkál. Ez óriási, részben hajózható két és fél méter magas kanálison történik, melyekben méteres mélységben folyik a szennyvíz.

De ez még csak víz. S Berlin naponta elhasználnak csaknem két millió köbméter gázt, amelyet egy négyezerszáz kilométer hosszú csővezeték hord szíjjal (megfelel a távolságnak Berlin és a Spitzbergák között). A napi áramfogyasztás négy és fél millió kilométeróra, melyet 18.750 kilométer kábelvezeték visz szíjjal (Berlin—Wellington U-Zeelandban). S ezek között ezer kilométer 30.000 oltos vezeték, 4000 kilométer nemkevesebb életveszélyes hálózattal. S mi nyugodtan sétálunk az aszfalton, nem sejtve, hogy egy méter alattunk a halálos áram.

S ezekben a földalatti csatornáknak, vezetékeknek emberek dolgoznak, mindennap lemenni, tisztogatni, javítani, pótolni stb. Jó pár ezer naponta. Mi többiek is lejárnak a föld alá s már észre se vesszük. A földalatti vasút a normális berlini polgár egyetlen földalatti látogatása, amíg egészen vissza nem vonul a föld alá. Földalatti vasút van nyolcva kilométer. Mostanában nyílt meg a teljesen kiépített földalatti pályaudvar az Alexanderplatz alatt. Ez Európa, ha nem az egész világ legnagyobb földalatti pályaudvara: az új Berlin egyik legimpozánsabb s legszebb látványossága. Itt a város négy emeletre van kiépítve lefelé. Négy vasútvonal, mind különböző síkban keresztezi itt egymást földalatti csarnokok, folyosók ömlelege, Rolltreppék, köztük melyek tízenhárom méter magasra visz fel az embert s az óriási földalatti remiz, ahol a kocsik pihenik ki fáradalmaikat. Aki érdekes új architektúrát akar látni el ne mulassza, ha Berlinbe jár, megnézni az Untergrundbahnhoz Alexanderplatzot.

Na és temető van Berlinben 235, összesen 1.500 hektár területen. Ez is a nagy város földalatti világához tartozik.

DIENES LASZLÓ.

Megnyílt Szg. 269 Uj szálloda!

NEW-YORK
BUKAREST, CALEA GRIVITEI 143
a Gara de Nord mellett

és „HOTEL MARNA”, Buzești 3.

Egualas szobák 100 - 120 lejig kétágyas szobák 140 - 160 lejig, beleértve az összes illetékeket Modern konyha, központi fűtés, meleg és hidegvíz, minden lakosztályban parkett, előzékeny kiszolgálás.

A tisztviselő és utazó uraknak engedély.

Három rablógyilkosság, négy kasszafurás tetteiket keresik hiába Nagyváradon és a környékén

Mi okozza a nyomozások csődjét?

Ha nem teremtenek bűnügyi alapot, az egész országban elharapódzik az anarchia

Nagyvárad, április 4.

Élesen nem csökken az izgalom, több hetes nyomozás után senki sem tudja, hogy kik ölték meg Hercz Sámuel és feleségét s éppen úgy rejtély az utána következő rablógyilkosság is. Terebesi Sándor gyilkosa vagy gyilkosai szintén szabadon járnak.

De nem találták meg a váradi utcákon Sanyó Demeter gyilkosait sem, akit azért öltek meg, hogy 700 lej hetifizetését elrabolják tőle.

Három hónap alatt három rablógyilkosság történt Nagyváradon és Bihar megyében s tettesek nincsenek még mindig és a jelek szerint nem is lesznek.

Nyilvánvaló ezután, hogy a nyomozások sikerét olyan okok gátolhatják, amelyeknek az eltüntetése közérdek. A legsürgősebben közérdek, mert tűrhetetlen, hogy egész vidékek lakossága el pára félelemben már hetek óta.

Bizonyos részről úgy vélik elintézni a sorozatos fiaskókat, hogy minden elhallgatnak a sajtó elől. Nem adnak információkat és

a nyomozások teljesen mellőzik a sajtó nagy nyilvánosságának a segítségét, mintha az eddigi bravúros teljesítmények feleslegesíteniék az újságot és a közönség köréből érkező információkat.

Miert utazik Sixtus Kelet Európában

Ottó akarják kijátszani az osztrák-német vámegyezmény és a fenyegető Anschluss ellen

Briand egészen váratlanul HABSBURG-RESTAURACÓT akar

Milano, április 4.

Az itt megjelenő „Corriera della Sera” című világslap szenzációs értesülést közöl legutóbbi számában. A lap Sixtus burbon-pármái hercege, Zita fivérének és Ottó nagybátyjának jelenlegi kelet-európai utazásával foglalkozva azt a feltűnést keltő hírt lánsszítja, hogy a hercegnek rendkívül nagy horderejű megbízása van.

A „Corriera della Sera” szerint Sixtus Briand francia külügyminiszter kérte fel, hogy utazzék Bécsbe, Budapestre, Belgrádba és Bukarestbe és tanogatózzék

Öngyújtósok figyelem!

Kreuger bácsi becsukat, ha nem az ő gyufáját használjátok

Az acél és kova-módszereknek is betellegzett

Bukarest, április 4.

A Monitorul Oficial mai száma közli annak a törvénynek a szövegét, mely hivatva van rendet teremteni végre az öngyújtók és tűzkövek világában. Ez ugyan nem jelenti azt, hogy az időnként megújuló körvadászat az öngyújtó-tulajdonosok ellen meg fog szűnni, sőt, de a pénzügyi gazga ósági kiskirályoknak nem lesz többé alkalmuk arra, hogy 12—16 ezer lejes pénzbírsággal sújtsanak minden legkisebb lázadást, a gyufa mindenható egyeduralkodó. Ezzel szemben egy új elem vonul be megelőzőbb tott és agyonszabályozott életünkbe:

a törvény szerint most már le is lehet csukni azt a vakmerőt, aki kivonja magát a három lejért negyven szál gyufát tartalmazó dobozgyújtó használatától és engedély nélkül másként produkál tüzet, vagy külföldről csempész uton hoz be gyufát, vagy tűzszer-számot.

A régi romantikus acél és kova módszernek is befellegzett ezzel, mert az is tilos. A most kihirdetett törvény értelmében 1931. november 1-én minden olyan autorizáció hatályát veszíti, mely öngyújtókra, tűzszer-számokra, tűzkövekre, gázgőg gyújtókra, vagy vegyi-öngyújtókra vonatkozott. Ezeknek gyártása, behozatala és használata tilos és azokat a monopol igazgatóság veszi át eredeti áron, melyhez tíz százalékos hasznót ad. Ennek alapján mindenki a tulajdonában levő engedély alapján használt, vagy beszerzett égőt, öngyújtót, tűzkövet 10 százalékos haszonnal szolgáltathatja be

Budapestben, ahol a legkittinőbb bűnügyi nyomozók állanak a rendőrség szolgál-tában a közönség szinte együtt nyomoz a hatóságokkal. E közben természetesen számos olyan adat is a rendőrség kezébe jut, amelyek semmire se jók. De száz rosz után, ott a százegyedik, amely világosságot derít a legkomplikáltabb bűnügyi rejtélyekre. Talán nálunk is más-keppen lenne ez, ha a román napi sajtó jelentkezne a bűrköbön vagy a csendőrsőrkön. A határmentén azonban majd-nem kizárólagosan csak magyar nyelvű napilapok jelennek meg és a magyar újságitró iránt érzett ellenszenv nyilvánul meg a hatósági körökben, amikor titkolóznak, ahelyett, hogy eredményesen nyomoznának.

A fiaskók egyike oka ebben rejlik. A másik oka? Személyi motívumokban keresendők. Nem megfelelő emberek állnak a fontos helyeken. Rejtélyes és szövevényes bűnügyeket nem lehet, nem volna szabad elemi képzettségű nyomozókra bízni. Élesen például már régen az ország legjobb detektíveinek, legelső rendőrszerveinek, kellene átvenniök a nyomozás irányítását Ehelyett

három egyszerű járőrmester kínlódik s izzad, hogy nyomot találjon

s lehet, hogy kiverik valakiből majd a bűnrészességet, akit a bíróság majd bizonyítékok hiányában felment. Az ország

közvéleménye idegesen figyeli azt az impotenciát, amely miatt évek óta egyetlen bűnügyet se tudnak kideríteni, holott a rendőrségnek és csendőrségnek nemcsak politikai feladatai vannak.

Az eredménytelen, holtpontra jutó nyomozásokhoz nagyrészt aztán hozzájárul az is, hogy

a legtehetségesebb detektív munkája is lehetetlenné válik a bűnügyi alap hiánya folytán.

A nyomozásokra nincs költség és a néhány ezer lej fizetésű tisztviselőktől nem lehet azt kívánni, hogy a sajátjukból fedezzék a nyomozás költségeit.

Csak így képzelhető el, hogy Élesen három ártatlan ember került földre bestiális rablógyilkosságok miatt s Nagyváradon négy kasszafurás tettesek ütik bottal a nyomát.

Mihely és Kandel cég, a Barna bank-ház, a Reichard Dezső cipőáruház és a legutóbbi neolog izr. hitközség kasszafurói tüntek el nyomtalanul. Egyetlen nyomozás sem vezetett eredményre, ami természetesen felbátorítja az alvilág bőseit, hogy rizikó nélkül garázdálkodhatnak.

Anarchikus állapotok válnak urrá, ha nem történik változás és a bűnöző pazemberek üldözése meddő marad. Élesen minden erő latbatetésével tisztázni kell a sorozatos rablógyilkosságok rej-telvét.

Ma két doboz gyufa ára egyenlő egy kiló kenyér árával és az a munkás, vagy szegény hivatalnok, aki erre rájött, ugyanugy takarékoskodik a gyufával, mint ahogy kénytelen ma a kenyér minden morzsájával takarékoskodni.

Amikor egy szál gyufa ára hét-nyolc bani, nem lehet csodálkozni, hogy a dohányos emberek többen is gyujtanak rá ugyanazzal a gyufával és inkább elteszik a szenvedélyüket addig, míg alkalmuk van ingyen rágyujtani.

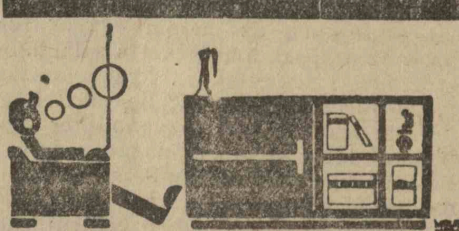
A gyufa áremelés nem alkalmas eszköz fogyasztásának emelésére. éppen úgy nem, mint ahogy a drákói szankciók sem fogják most már emelni a haszon-miliókat, a gyufatröszt nyereség számláján.

De van egy másik szempont is ebben a kérdésben. A gyufatröszt más országokkal is kötött hasonló szerződést, mint velünk, ahol bér-be vette a gyufamonopóliumot.

De sehol sem merete senki elvenni a lakó-ságnak és adófizetőknek azt a jogát, hogy monopólium ide, — monopólium oda, öngyújtókkal tegye olcsóbbá és kényelmesebbé az egyébként is az államot gazdagító költ-séges dohányzási szenvedélyét.

Csak nálunk merik ezt. Nálunk, ahol a rádió is, a kulturának ezt a már nélkülözhetetlen eszmi eszközét évekig elzárhatták falra-festett álműgyűekkel.

A kényszerindikalizálások, kényszerolcsó-bítások idejét éljük, melyek végeredményben már régen elviselhetetlenül drágává tették az életünket és csak a különböző inspektoroknak javították meg a létét.

SZEKELY & RÉTI
ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR R. T.

MAROSVÁSÁRHELY
NAGYSZEBEN, BRASSÓI FIOKJAI
LESZÁLLÍTOTT GYÁRI ÁRON
AJÁNLJAK
A MODERN BUTORGYÁRTÁS
REMEKEIT
KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK MELLETT IS.

HASZNÁLJA CSAK
A HIREZ NEMT
ÜBERFRANZBRANTWEINT
CARMOL
HÜLES, GRIPA ELLEN

Az alacsony kamat miatt kiveszik pénzüket a betétesek

A kisbankok Mironescu miniszterelnöknél

Bukarest, április hó 4.

Ma délelőtt a kisbankosoknak egy küldöttsége jelent meg Mironescu miniszterelnöknél. A küldöttség elpanaszolta, hogy a kisbankok helyzete az új kamattörvény miatt rendkívül súlyos, amennyiben a betétesek egymásután veszik ki pénzüket.

A betétek csökkenésének az az oka, hogy a kisbankok nem tudnak a betéteseknek elég magas kamatot fizetni.

A miniszterelnök biztosította válaszában a küldöttséget, hogy a kormány gondolt a kisbankokra és módját fogja találni annak, hogy érdekeiket megvédje.

A parlament két feketeszesz-bizottsága egymástól függetlenül kezdi meg a hadjáratot

Bukarest április 4.

Az a két bizottság, amelyet a kamara és a szenátus külön-külön küldött ki a feketeszesz panamák felülvizsgálására, pénteken este együttes ülést tartott.

Az ülés célja az volt, hogy elintézzék, vajjon a szenátusi és a kamara által küldött bizottság külön-külön, vagy pedig együttesen indítsa meg a kampányt a feketeszesz brigantjai ellen.

Hosszas vita után abban állapodtak meg, hogy a két bizottság egymástól függetlenül végzi munkáját.

Ezzel a gyűléssel a parlament feketeszesz bizottságai már elintézték az utolsó formalitást is, amely munkásságuk megkezdéséhez szükséges volt. Munkájuk, amelytől kormánykörökben nagy meglepetéseket várnak, előreláthatólag eltart a nyár végéig.

A pénzügyminisztérium kebelében működik egy bizottság, amelynek az a feladata, hogy a szeszügyek kérdéseit adhoc rendezze. Ez a bizottság tegnap ülést tartott, amelyen

elhatározta, hogy a szeszmonopólium bevezetését erősen fogja propagálni és felkéri a pénzügyminisztériumot arra, hogy bocsássa a bizottság rendelkezésére azokat az ajánlatokat és javaslatokat, melyeket a pénzügyminisztérium eddig a szeszmonopóliummal kapcsolatosan különböző helyekről kapott. Ugyancsak elhatározta a bizottság, hogy javaslani fogja a pénzügyminisztériumnak, hogy a szeszellenőrző gárda létszámát a mai 235 főről emelje fel 500-ra, mert a gárda működése a szeszszel való visszaélések felderítésénél igen üdvös működést fejt ki.

Egyedül Gandhi fogja képviselni

az indiai nemzeti mozgalmat az új „körasztal-konferencián”

London, április hó 4.

A Karachiban lezajlott összindiai kongresszuson Gandhi teljes győzelmet aratott, amennyiben a kongresszus nagy többsége jóváhagyta Irvin lorddal kötött megegyezését. A megegyezés értelmében a „körasztalkonferencia” a nyár folyamán újból összeül Londonban s ezen a kongresszus határozata értelmében egyedül Gandhi fogja képviselni a nacionalista mozgalmat. Ezzel a megbízással a kongresszus korlátlan bizalmának akart kifejezést adni Gandhi iránt.

Megbukott egy nagy varsói bank

Bukarest, április hó 4.

A román fővárosba érkezett hírek szerint a varsói Banca Handova beszüntette a kifizetéseket. A nagy lengyel pénzügyi fizetésképtelensége valóságos pánikot idézett elő a lengyel fővárosban. A fizetésképtelenséget a bank igazgatósága által kiadott kommuniké szerint néhány rossz üzlet okozta, amit a bank az angol piaccal csinált. Az ideiglenesen összeállított státusz szerint a banknak három millió dollár a passzívája. Bukarestben is meglehetősen izgalmat okozott a varsói pénzügyi insolvenciája, mert élénk bankösszeköttetést tartott fenn bukaresti bankokkal és attól tartanak, hogy a hatalmas passzívában az itteni bankokat is veszteség éri.

KAYECO

TOLTO TOLL

sem létezik jobb.

550
650
850
950

Forrongás Spanyolországban

Saragosa, április 4.

Tegnap délután heves köztársasági tüntetés játszódott le az itteni kikötőben, ahol köztársasági akciókért száműzetésre ítélt negyven altisztet akartak hajóra rakni. A behajózásnál hatalmas tömeg jelent meg a molon, tüntetett a monarchia ellen és éltette a köztársaságot. A tüntetők megköveték a rendőrt, majd végigvonultak a városban és az összes középületekről leszállították a királyság zászlóját. A rendőrség, csak miután a hajó kifutott, tudta a rendet helyreállítani.

Egy örökösödési per epilógusa

Marosvásárhely, április hó 4.

A egész város rendkívül érdeklődéssel várta a Marosvásárhelyi örökösödési per epilógusát, amely a Marosvásárhelyi föld-birtokok főtéri palotáján, Joksmann egy örökösödési ügyből kifolyólag pereskedett Knöpflerrel és nem tudtak meg egyezni. A perköltségek, amelyek hárommilliót tettek ki, most váltak esedékessé és így került árverésre Knöpfler palotája. Egyidejűleg az Albina Bank Knöpfler birtokára kérte meg az árverést.

AZ ÓRIÁSI KÜLÖNBSÉG

Két kis történet

Irta: ego

A két asszonnyal „társaságban” találkoztam, valami előadásom után, bajlángások, kedves bizalmas szavak, az ugynevezett siker, részemről: a kiábrándulás és titkolt szégyenkezés kozmák izü hangulatában... Jöttök felém, mosolyogtunk és kezét szorítottunk. Emlékeztem rájuk multamból, amikor magam is sokat jártam ilyen finom emberek közé, — tudtam, hogy egyszerre startoltak, egyszerre voltak szépek, fiatalok. A családi biztonság, a polgári jómód partjáról egy időben horgásztak férfit, szerelmet, asszonyi boldogságot és társasági vagy társadalmi érvényesülést. Hogy ki mit hozott ki magának: nem tudom; anak idején gyakran láttam őket az utcán, a gazdagság akkor divatos köntösében: bizonyára szépek is voltak, a maguk mód-

LEJ, ennibe kerül Önnek egy komoly konzultáció.
„Allyon”

jós, ismert professzor médiumnál, aki a minisztérium engedélyével rendelkezik. Az egyetlen Bukarestben.

Konkurrencia nélkül. A legolcsóbb, a legkomolyabb és legképzettebb jós, aki a titkos tudományok diplomájával rendelkezik. Az egyetlen ember, akiben megbízhat. Címe: Calea Griviței 181. (A Gara de Nord mellett.) Levelezés után is konzultálható. Elfogad román, francia, német, olasz, magyar és arab nyelvű leveleket, a vidéki konzultációja 200 lej, (egyidejűleg postautalványon beküldendő).

Figyelem!

Allyon professzor 48 autorizációval rendelkezik, Európa és Amerika különböző hatóságaitól. A „Société Magnétique de France”, Páris, levelezőtárgya. Csodákat művel, amennyiben pontosan megjövendőli és megszabadítja Önt minden szenvedéstől, lelkibetegségtől, melan-kóliától, gonjtól, idegességtől, rossz szokásaitól, csalódott szerelem által okozott szenvedéseitől, féltékenységtől, iszákosságától, stb.

Akaraterőt, jókedvet, tehetséget ad, elősegíti abban, hogy szerelmet ébresszen, visszaállítsa házasságában harmóniáját, elősegíti tanulmányában, üzletében, hivatásában, üzletében, barátságában, pereiben, kivívja környezetének és felebarátjainak tiszteletét, megszünteti ellenségei által okozott kárait, (várakozást utján okozott hátrányokat). Mindenben sikeres lesz, ha meglatogatja, vagy, ha ír Allyon professzornak. Ne felejtse el címét.

ján boldogok is voltak, közbecsülésnek is örvendtek, mit tudom én.

Aztán elmúltak az évek és jött a háború és volt és elmúlt a háború. És jött és volt és megmaradt a nyugtalanság. Váltakozott a szegénység a gazdagsággal és végül stabilizálódott a szegénység. Elmélyült barátságok megszakadtak, elváltak, üzletek és ügyfelek, házastársak, régi szerelmesek idegenül, fejüket meg sem biccentve mentek el egymás mellett. Volt az időknél ilyen színházat játszó tendenciájuk, a napi hírek legyűrték a kiagyalt drámákat; gyors tempó, gyilkosságok, a hirtelen halált megindokoló epilógusok: az újságok hasábjain megfelelően szervirozva jllaktatták az embereket romantikával, kalandokkal, eseményekkel.

Hogy miként alakult ebben az atmoszférában a két asszony sorsa, nem tudom. Noha egy városban éltünk, olyan messzire kerültem tőlük, hogy még a nevüket sem hallottam soha. Tudtam, hogy az egyiknek Anna, a másiknak Olga volt a leányneve, — többre nem emlékszem.

Most aztán jól megnéztem őket. Anna fáradt, gondolkodó nő volt, csendes, finom és szomorú. A szeme körül sok szarkaláb, homloka két mély ráncsal három mezőre oszlott, az orrától a szája szögletéig erős vonás: keserű, sokat tapasztalt embereknél van ez így. De mozdulatai gyorsak, határozottak, — a munkához szokott emberek ökonómiajával beszél és tud egyedül maradni a sok ember között. Mint aki megszokta, hogy munkája után többnyire magára marad.

Olga más volt. Erősen kifestett, zománcos bevonat arcát a középkori nők tipikus vörösbarna haja övezte, ondolálva, megcsinálva. Az egész nő meg volt csinálva fiatalosra: karcsúnak, színesnek és szépnek. Meglátszott rajta, hogy hisz a saját fiatalságában és szépségében, különben nem merne volna megjárni a szeszélyes, bohó gyermekket, a túlélőket, kíváncsit. Hol ide, hol oda tipegett, mindenkit kérdőre vont a neveletlen gamine szemtelenségével. Nyakában rengeteg gyöngy, füleiben gyémánt, ujjain gyűrűk, — kicsit ócska, elkoptatott típus, Sardou és Augier szindarabok harmadrangú szerepe, amelyet rangban megelőzött a hősnő és a naiva. No már most, ha ilyen pontosan ismerem az Olgak irodalmi helyzettségét, joggal kérdezhetik: miért írok róla mégis 1930-ban?

Megmondom. Mert meglepett, hogy ez a mai társaság milyen tisztelettel bánt Olgával és hogy dobta a komoly Annát... Olgaknak kezdetesköltök az urak, karjába karoltak az asszonyok és úgy vonul-

tak át a játékszobába: Anna egy öreg asszonnyal beszélgetett, aztán a könyveket nézegette, végül odaültem melléje. Nagyon értelmes, szellemes, sőt: modernül okos nő volt. Tudta, mi történik a nagyvilágban, szép távoli horizontja volt megfigyeléseinek és bátorsága szempontjainak. Nem unta meg az ember, — és amint beszéd közben felragyogott a szeme és kipirult az arca, még meg is szépiült. Idővel, — mert nem kérdeztem — elmondta nekem, hogy meghalt az ura, nincs gyereke és ő egy nagy vállalat tisztviselője. Megél, nyáron egy hónapig utaztat, új embereket, barátokat szerez, télen levelez velük.

— És Olga? — kérdeztem. Tudtam, hogy indiszkrét vagyok, de nem bántam.

— Olga? — Anna elmosolyodott. — Olga is elszegényedett. Az ő ura is meghalt és amikül volt, elérte telenedett. Neki is nehéz előteremteni a házbért, a rendes ruhát, cipőt, kozmetikát, az evésről nem is szólva, mert ma igazán az a legkevesebb.

— De akkor nem értem... — mondtam elcsodálkozva. — Olgát annyira körül-fogja, dédelgeti az egész társaságot! Te pedig, ne haragudj, ilyen elhagyott vagy... Ha ez a snob társaság mindenkit a pénzre szerít itél meg, akkor nem értem, hogy miért öleli magához Olgát és miért nem lát meg téged, ha egyszer, miattam, idevetődsz régi ismerőseid közé...

— Ezt nem érted? — kérdezte szomorú mosolyával Anna. — Pedig olyan egyszerű: én dolgozom, Olga pedig kártvázik a megélhetésért. Ő a társaságon belül marad, én pedig kikerültem belőle. És ez óriási különbség.

★

Együtt jártak nyolc évig a gimnáziumba Péter és Pál. Péter szorgalmas volt, Pál pedig lusta. A Péter konfliktusai az iskolai életből keletkeztek: dicséret, osztályzat, dolgozat, figyelem, fegyelem, spicli, áruló, önképzőkör. Pálnak mások voltak a problémái: jókedv, szomorúság, szegénység, gazdagság, háború, béke, jellem, vallás, jóbarát, lány, szerkesztőségek, politika, bűn, az egész világ...

Péter volt a mintagyerek: tiszta egyes, szülői büszkség, tanári vállveregetés, elfojtott vágyak, eltitkolt kinok, hipokrizis, önfegyelmzés. Pál volt a rossztanuló, kettős magaviselet, bevallott csínyek, igazolatlan órák, tiltott irodalom a pad alatt, figyelmetlenség, bolond íráskok, lányok és megint lányok, szuggesztív hatás, barátok, világnézet, viták...

Együtt haladtak hét és fél évig úgy, hogy mindig Péter volt a jótaulós és Pál a rossz. Akkor az történt, hogy Pál halott valami stipendiumról, külföldi utról, érettségi után. Mi kell hozzá? Tudás, szorgalom, jó „magaviselet”.

És Pál hirtelen nekilendült a tanuláshoz. Figyelt, pontos volt, kitünő dolgozatokat írt, elhagyta szertelen ötleteit,

tudta, mi kell a tanároknak. És tudott, — de még hogy tudott!

Aztán jött az érettségi és Péter és Pál párbajoztak egyesért, dicséretért, talán valami lányért is, mit tudok én tizen-nyolcéves fiainkról —, de mindenesetre mind a ketten dolgoztak az ösztöndíjért, a másért, a külföldi utért, a kaland lehetőségért.

És Pál győzött. Annyira okos volt, életrevaló, mértékletes, tisztességtudó, amint akart valamit.

— Nem értem — így szólt az ítélet kihirdetése után egyik kollégájuk másik kollégájuknak —, nem értem, hogyan győzhette le ez a lusta Pál azt a szorgalmas Pétert. Talán valami titkos protekciója volt?

— Á, fenét! — mondta az okos gyerek megvetően. — Tehetséges volt... És ebben az egész vacak mai életben, amit mi szamarak szerencsésen kifogtunk magunknak, az az ember egyetlen vigasztalása, hogy stréberség és tehetség között mégis csak óriási a különbség!

— Megálljunk csak, — mondta egy még okosabb fiú. — Az érettségi mindig nem nagy élet. Ez még mindig csak iskola. Majd meglátjuk, hogy a politikában ki viszi többre!

A fiúnak igaza volt. Péter többre vitte. Sokkal nagyobb ur lett, mint Pál. Mert szorgalmas, rendes ember volt, stréber, tisztességtudó politikus és nem egy olyan közönséges tehetséges fickó.

— Nyílt utcán megverte a primadonna a kritikust a rossz kritika miatt. Prágából jelent ki: Prága közvéleményét zajos botrány foglalkoztatja. — A „Bohemia” című napilap színházi kritikáját a prágai német színház operettprimadonnája, Scheucher Sonja asszony, a nyílt utcán megtámadta és súlyosan inzultálta. Az eset előzménye az, hogy a kritikus Lehar operettjének, a „Szép a világ”-nak bemutatójáról kritikát írt és ebben gúnyos hangon kicsinyelte le a színesznő képességeit. A kritikus és az operettíva kellemetlen incidense a színházi, sőt a polgári bíróságot is foglalkoztatni fogja, amennyiben az újságról mind a két fórum előtt megtette feljelentését az inzultáló színesznő ellen.

Wiener Theater der Komiker

(Grünbaum, Rott Sándor, Berg Armin, Berta Türk stb.)

áprilist vendéjátéka Bukarestben, Kolozsváron, Nagyváradon, Temesváron és Brassóban.

AZ ELVESZETT PARADICSOM

Írta:
Márai Sándor (Páris)

Itt van például Duhamel. Szorongva és lesújtva mutatja be könyvében, mely amerikai utjának benyomásait foglalja össze, hogy milyen lesz a jövő, milyen lesz a kollektív élet, s mit veszítünk, a mikor ez bekövetkezik. Ez a könyv meg-
rázó és kétségbeesítő. Egyik fejezetben leír egy newyorki mozielőadást, valame-
lyik „legnagyobb mozijában a világnak”, ahol minden jegy demokratikusan egy dollár, ahol libériás inasok hajtják lassan előre a folyosókon a várakozó tömeget, ezeket a „standard éjszakákön szériában gyártott fiatal amerikai arcokat”, akik eljöttek talkiet bámulni és hallgatni. — Bann a teremben zene szól. Természe-
sen mesterséges zene. Tökéletes zene, tökéletesebb, mintha gyarló zenekar játsza-
ná. Beethoven, Haydn, Bach meghitt ze-
néje egy amerikai moziban. Ezt a zenét hallgatja és nem ismeri fel. Konzerv-zene. Tökéletesen eltett, fagyasztott konzerv-
zene, melyet most dobozból szervizoznak, ismerik azokat a csodálatos kaliforniai barackokat, gyermekfej nagyságúak, s konzervben jutnak el hozzánk, melyek a kitenyészített, az igazi, a felülmúlhatatlan barackok, csak éppen se ízük, se illatuk? Ilyen ez a zene is. Tökéletes. S gyvszerre drukkolni kezd Duhamel: hibát szeretne hallani, boldog lenne, ha e konzerv-zene monoton tökéletességét megfontaná vala-
milyen élő, emberi gyarlóság, ha az egyik fuvola hamis hangot fújna, vagy melléfogna a primhegedű... Ez a töké-
letesség, ez a hidegre tett, konzervált re-
mekmű idővel elviselhetetlenebb, mint egy malachand profán cincogása.

Egy amerikai beszél. Azt ajánlja neki: „Alapítsunk egy ligát. Ennek a ligának minden polgár tagja lehet, aki hajlandó naponta legalább egyszer ellenszegülni az uniformizált életnek. Nem kívánunk sen-
kitől nagy dolgokat. Elég, ha megstop-
poltatja harisnyáját, visszautasítja a lif-
tet, nem megy el a moziba, nem vásárol
hitelre autóbilt, nem veszi meg azt a
szappant, melynek gyárosa egy esztendő-
ben két milliót költ el reklámra, barátsá-
gosan sétál egy négyrel, nem ejti ki
száján ezt a szót, hogy „standard”, fel-
ajánlja helyét az autóbuszban egy öreg
hölgynek, ok nélkül hajlandó mosolyog-
ni vagy énekelni, vagy sétál minden kü-
lönösebb cél nélkül...”

„Oh, Duhamel ur” — feleli kétségbe-
esve Mr. Pitkin. — „Ön nem beszél ko-
molyan”.

„Vagy — folytatja Duhamel — alapít-
sunk egy nagy ligát, mely megtanítja az
embereket a semmittevésre”.

— Hogy érti ezt — kérdi aggódva Mr.
Pitkin.

— A semmittevés alatt azt értem, hogy
az ember néha nem cselekszik, hanem
gondolkozik.

— Most már látom — feleli megkony-
nyebbult Mr. Pitkin, — hogy Ön nem
beszél komolyan.

II.

Itt van Panait Istrati, aki mint kom-
munista ment ki Oroszországból, s mint
Mohamed koporsója jött vissza, s lóg
azóta is két világ, a polgári s a kom-
munista világ között... De ne menjünk
Amerikába s Oroszországba, maradjunk
itt a szűkebb értelemben vett kontinen-
sen, ha úgy tetszik, azon az Ile de France-
területen, ahol Duhamel amerikai útja
után az elveszett Paradicsom utolsó luga-
sait látja még. Ami őt Amerikában meg-
döbbsenti, nem az a mi életünk is, ma, itt
a kontinensen? Mi abban az illuzióban
élünk, hogy Európa még az emberiség
nagy fellegvára maradt, az utolsó mene-
dék, ahol az egyén meghúzhatja magát.
Ez szemre így is tűnik. A valóságban csak
azt tudom, hogy itt Párisban, vagy Bress-

lauban, vagy Budapesten, de akár egy el-
dugott magyar vagy olasz faluban is, ép-
pen olyan kiszolgáltatott áldozata vagyok
a standardizmusnak, az uniformizáló és
mechanizáló erőnek, mint Amerikában.
Életem éppen úgy szürkül el napról-
napra, veszt el egyéni színeit, egyénisé-
gem éppen úgy felmorzsolódik a kollek-
tívizálás ellen folytatott apró, láthatatlan
élethalál harcban, ebben a banális és
mindennél heroikusabb küzdelemben, a
mikor meg kell menteni a tömeggel szem-
ben az embert, a Homunkulusszal szem-
ben a titokzatos, élő emberi magyat, itt
Párisban, ha leplezetten és körülmenye-
sebben is, ugyanazok az erők támadnak
s fojtogatnak, ugyanazzal a szándékkal,
mint Moszkvában és Newyorkban. s már
régem nem cselekszem, hanem enged-
meskedem. Az európai ember e pillanat-
ban még szánakozó és ijedt mosollyal
pillant Moszkva és Newyork felé, ahol
csaknem azonos eszközökkel gyártják
mesterségesen és erőszakosan az új em-
bertípust, mely úgy emlékeztet majd csak
az Emberre, ahogy a mai ember emlé-
keztet Istenre... homályosan, almosódott
vonásokkal. Ijedten és gunyosan beszél-
lünk az amerikai „standard”-életről, mint
valami nagyon távoliról, valahol a víz
másik partján, melyhez nekünk semmi
közünk: kritikusan és fölünyesen a bol-
sevik állam kollektívizmusról, melynek
rendszere közben már felneveltek egy
embergenerációt, akik másféle életet soha
nem ismertek... Ugy érezzük, hogy kivé-
teles pozíciónk támadhatatlan. Hivatko-
zunk tradícióinkra, faji és nyelvi privi-
legiumainkra, átöröklött izléseinkre, be-
idegzett anarchizmusunkra, s követeket
küldünk időnként e félvad és barbár
földrészekre, akik kereszteret vetve és
apage-t kiáltva térnek vissza s mesélnek
a szörnyűségekről, amelyeket Chicagóban
vagy Leningradban láttak... Filozofusaink
szorosabbra huzzák a nadrágszíjait s cti-
kettezik a veszedelmet, „pszichoanalízál-
ják Amerikát” és enunciólják a „sofőr-
típust”. Mindez nagyon megnyugtató. —
Kötelességünket megtettük, s élünk a Pa-
radicsomban, mintha mi sem történt vol-
na... De éppen Duhamel megrázó és fel-
rázó könyve után kérdezheti magát az
európai olvasó, hogy csakugyan „re-
de-m-e hajójegyet váltani s átkelni a nagy
vizen, hogy a „jövő élet képei”-nek el-
képesztő vízióját megpillantsa az európai
zarándok, mint ahogy Duhamel írta, s
nem olcsóbb, egyszerűbb és tanulságo-
sabb is a mi számunkra, ha egyszerűen
felülünk Párisban vagy Berlinben a vil-
lamosra, vagy váltunk a földalatti vasu-
tra egy jegyet? Az európai ember hajlan-
dó mindazt, ami vele történik ebben
a kritikus időben, izolált kísérletek tekint-
teni s a standardizmus eszközeit kissé
ugy bámulja meg, mint valami mintát
érték nélkül, melyet átküldtek a nagy
laboratóriumból kipróbálásra és kísérletre
neki, s az egész nagy lármát és gépiese-
dett életüzemet valahogy kívülről látja
még, mintha ez nem is lenne igazi élete,
csak valami importált angolpark, attrak-
ciókkal és barlangvasutttal s különös, ol-
csó szórakozásokkal, melyekhez vasárnap
délután leereszkedik.

S nem veszi észre, amíg egyik fey-
vertársának, például Duhamelnek, be-
számolóját fejesőválya s rosszalan hall-
gatja, már régen azt az életet éli, amely-
nek veszedelmeiről és gyalázataról kém-
jei jelentést tesznek neki, — hogy a bar-
langvasutat nem gyermekei szórakozta-
tására használja vasárnap délután, ha-
nem reggel azzal jár be hétköznapon a
hivatalba, s az egész angolparki képte-
lenséget, zötyögéseivel, kikiáltóival. lár-
májával, olcsó szórakozásaival és lené-
zett mechanizmusával, groteszk bálvá-
nyaival, parasztfogó jelszavaival hétköz-
nap is látogatja, él benne, s mindennap
lefizeti a kasszáján obulusát.

Mindent elhiszek Duhamelnek, de ma-
gam nem láttam, tehát közvetlen tapaszt-
alásból nem tudom, mi van Ameriká-
ban? Mindent elhiszek. Panait Istratinak,
de nem jártam ott, tehát nem tudom,
hogy mi a helyzet Oroszországban? De
Európában jártam, ismerem. Annyit tu-
dok, hogy nincs sok időm gunyosan fü-
lelni s fejesőválya kritizálni, ha e távoli
világok „kísérleteiről” hallok. Itt, Euró-
pa közepén, Duhamel felmagasztalt Ile
de France-ának szívében, ahol állítólag
a virág illatosabb, a felhő felhőbb s az
ember emberebb, stb. — itt, s ezt tudom,
életem nem különbözik sokban attól az
élettől, melyet Duhamel Amerikában lá-
tott. Lehet, hogy ez a Paradicsom még,
odamérve ahhoz, ami odaát van, — de az
én számomra, s mindenki számára, aki
nem látta, mi van odaát, de tudjuk, mi
volt itt, nem is olyan régen, ez már elve-
szett Paradicsom, melyben ma élünk, —

romokkal és kecses emlékekkel, itt-ott
egy elszórt egyéniséggel a pázsítban.
mint a régi parkokban egy-egy fakult
emlékmű: Amor, Apollo, Platon. Nagyon
kevesen mernek beszélni arról, ami van.
Kissé gyanúsán sokat beszélünk arról
az egész európai irodalom, filozófia, esz-
tétika, ami volt. (Azt hiszem, ennek a
nagy aktuális memoír-irodalomnak is
valami más, bonyolultabb oka lesz, hogy
így megdagadt, mint a kiadók majomko-
dása és üzletessége.) A vizsgálathoz nem
kell messzire menni. Mindenki álljon
meg ott, ahol éppen van, s nézzen jól
körül, nézzen jól magába, itt Európában.
Nézz meg ruháját, gondolja végig mes-
tersége külsőségeit, életmódját, szórako-
zásait, elemezze szenvedélyei és lelkesé-
desei tárgyait, munkája eszközeit és cél-
jait, keresse meg nyelvének szókincsé-
ben azt, ami az övé s amit a nagy közös
kincstárból hozott el magával az életre, s

amit időközben ő szerzett hozzá. Viza-
gálja meg, mi van a lakásában, a kilince-
től ah áztetőig. Hogyan é, mit eszik, ho-
gyan közlekedik, s mennyit és mit dolgo-
zik? Mit szeretne, mit felejtett el, mihez
nem jut, csak homályosan emlékezik és
vágycik reá? Nyissa ki a szemét és nézzen
jól körül. Azután csukja be a szemét és
nézzen jól magába.

Aztán olvassa el Duhamel könyvét,
vagy bármelyik európai könyvét, aki az
utolsó években Amerikában járt.

S azután kezdjen gyorsan „cseleked-
ni”. Egy pillanatra ne „gondolkozzon”,
hanem „cselekedjen”. Amíg nem késő.
Azt hiszem, már késő. Mert, hogy Balbit
hogyan él és mi van Chicagóban, azt csak
hallom, de nem tudom. De hogy mi van
Párisban, vagy Budapesten, azt tu-
dom. Nincs okom fölényeskedni s kriti-
zálni. S főként nincs időm.

Managuában öt sebészorvos szünet nélkül operál

Ujabb tüzvész pusztított a sorsüldözött városban

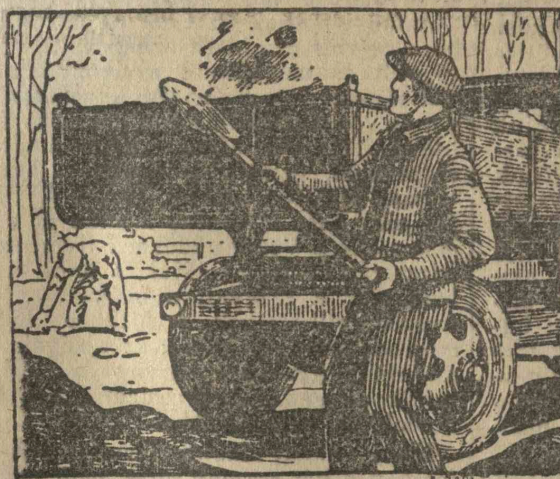
Managua, április hó 4.
Nicaragua elpusztult fővárosának,
Managuának tragikus helyzetét újabb
csapás tette elviselhetetlenné. A város
nyugati negyedében, ahol a hajléktala-
nok sátortáborát elhelyezték, pénteken
ismét tűz keletkezett s víz hiányában
semmit sem tehettek a lángok terjedésé-
nek megakadályozására.
A sátortábor kórházakban öt sebész-
orvos szünet nélkül operál.
Pénteken 150 súlyos sebesültin segitet-
tek műtéti beavatkozással. Sem idejük,
sem berendezésük nem lévén ahhoz, hogy
a sebeket és műszereket kellőképpen fer-
tőtlenítsék,
igen sokan kaptak halálos kimenetelű

vérmegezést.
A pestisiárvány veszedelme miatt a ha-
tóságok elrendelték Managua életben
maradt lakóinak pestis-szérummal való
beoltását.

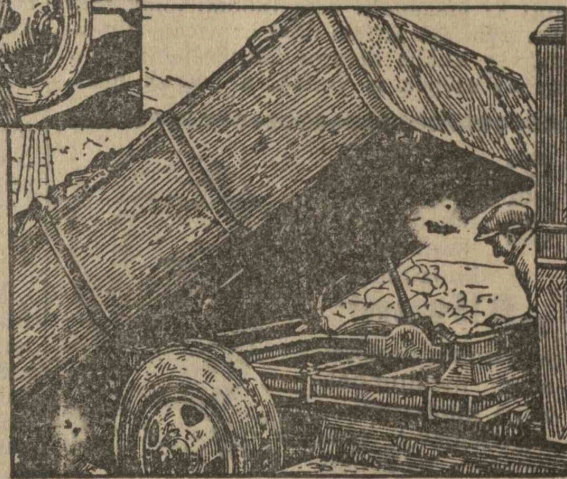
A halottak összeszedése szakadatlanul
folyik. Eddig 2000 halottat számoltak
össze, de csak 600 temetést hajthattak
végre. A sebesültek számáról még ma
sincsen megbízható adat. A kormány a
rombadótt és elégett városból Masyába
költözött.

Amerika kormánya különhajóval köt-
szereket és ápolónőket küldött újból Ma-
naguába. A haditengerészet katonái gon-
doskodtak arról, hogy a város vízellátá-
sát biztosítsák.

Hosszu, szilárd alváz - erőtéljes hathengeres motórral

Szilárd, hosszú alváz
nagyobb terhelési
képességet, gazdaságo-
sabb szállítást jelent,
ha a motor megfelelően
erős, hogy előre vigye.

Ilyen szekrény könnyen felsze-
relhető a 3.99 méteres Chevro-
let alvázra és a hathengeres
motór előre viszi a teherko-
csit, teljes terheléssel, bármint
uton - amellelt eleendő tarta-
lékerő is rendelkezésre áll még.

EZ az egyszerű igazság magya-
rázza meg a új Chevrolet te-
herkocsi népszerűségét. Mert ez a
teherkocsi többet nyújt egy hos-
szu alváznál — hathengeres mo-
tort ad, amely elegendően erős,
hogy a 2500 kilogrammal terhelt
3.99 m. hosszú alvázat előre vigye.
Ime néhány jellemző tulajdossá,
amely a Chevrolet kiválóságát bi-
zonyítja:

1. — A megerősített hátsó ten-
gely növeli a szilárdságot és a te-
herkocsi hordképességét.
2. — A megerősített keret a Che-

vrolet teherkocsit szilárdabbá és be-
fogadóképességét nagyobbá teszi.

3. Három alvázhossz: 2.77, 3.33 és
3.99 m., mindenféle karosszéria fel-
szerelését lehetővé teszi.

4. — Uj, erősebb fékek. Ezen erős
belső expanziós fékek még a hord-
képessége határáig megrakott Che-
vrolet teherkocsit is néhány pillanat
alatt lefékezik.

Keresse fel a Chevrolet bizomá-
nyost és vizsgálja meg az Ön cél-
jainak legjobban megfelelő karossz-
szériatípust.

ÚJ CHEVROLET TEHERKOCSI

**Bukaresti olvasóink
figyelmébe!**

Kísérjük figyelemmel a

SUCHARD

BONBONERIE-k

Calea Victoriei 78.
Calea Griviței 137.
Str. Brezoiului 3.

ÁRAI!

és kellemes meglepetésben
lesz részük!

Ennél nagyobb visszaélésről még nem hallottunk:

18 milliárdos katonai panamát tárgyal a bukaresti hadbíróság

Ennyit loptak el éveken keresztül az államtól a munició tolvajok

Bukarest, április 4.

A jövő heten kezd tárgyalni a bukaresti második hadtest hadbírósa az utóbbi évek legnagyobb katonai panamáit. Nem kisebb dologról van szó, mint arról, hogy

a román hadsereg felfegyverkezési osztályának tagjai összejátszva egy nemzetközi municiógyárral, évek leforgása alatt több mint tízezer millió lejtel károsították meg az államot

anélkül, hogy a felettes hatóságuk erről rájöttek volna. A romániai panamák annaleszeiben is páratlanul álló botrányos ügy tárgyalását érdekesebbé és izgalmasabbá teszi az a körülmény, hogy négy fővádlott közül csak az egyik elítélte. És ez a hetven tanu fog felvonulni. És ez a hetven tanu előkelő államfőjékhöz volt miniszterekhez államtitká-

rokból és a hadsereg legfelsőbb vezetéséből rekrutálódk.

A több mint négyszáz oldalas hatalmas vádirat szerint néhány évvel ezelőtt a román hadvezetőség megállapodást létesített a Ferro-Chimica nemzetközi munició és technikai gyárral, amely szerint a gyár kötelezte magát arra, hogy a román hadseregtől több éven keresztül megvásárolja az elhasznált, elromlott vagy defektált hadianyagokat.

A megállapodás szerint a gyár ezeket a hadianyagokat és különösen lőszereket tekintet nélkül arra, hogy milyen gyártmányu, vagy fajtájú, tonnánként 125 lejes egységre volt köteles megvásárolni. A gyár részéről nem lett volna semmi nehézsége annak, hogy a szerződést pontosan be is tartsák. A municiót szállítók azonban megfordították a dolgot és az üzletnek azt a részét látták jö-

velmezőnek, ahol titokban meggazdagodhatnak.

Igy történt, hogy a Ferro Chimica az elhasznált hadianyagok helyett teljesen jó és használható anyagokat kapott, amit aztán sokszorosan pénzen újra eladott a román hadseregnek.

A páratlanul álló panamát a bukaresti sajtó kezdte feszegetni. A kormány annak idején különböző kommunikációkkal igyekezett a botrányt elkerülni. A legfelsőbb katonai hatóság részéről bevezetett vizsgálat azonban hamarosan megállapította, hogy

a munició körül olyan panama történt, melynek eddig az állam tízezer millió lejtel több károsodást szenvedett.

Stangaciu tábornok vezetése alatt megindult vizsgálat eredménye az lett,

hogy a külföldi gyárral összejátszó hivatalos személyeket a hadsereg lecsukatta. A hadbírósa vádiratot Jonescu tábornok, a CFR jelenlegi vezérigazgatója készítette el és abban a négy fővádlott ellen a legsúlyosabb vádak vannak feltekve. Jonescu tábornok vádirata nemcsak az államot ért károsodást tartja súlyosnak, hanem azt is, hogy amennyiben ez a panama tovább folyt volna, úgy Románia katonai biztonsága is komoly veszélynek lett volna kitéve.

A napokban tárgyalás alá kerülő gazdasági panama technikai szakértője Stefanescu Amza tábornok, aki jelentésében elmondotta, hogy végigfigyeltette az összes munició raktárakat, melyre a Ferro Chimicának monopóliuma volt a megállapította, hogy ezeket a raktárakat a panamisták valósággal megdézsmálták.

A panamát letartóztatásban levő vádlottak hamis referátumok és valóságnak meg nem felelő jegyzőkönyvekkel próbálták leplezni. A monstre-per tárgyalása elé óriási érdeklődéssel tekint a főváros közvéleménye, mert előreláthatólag olyan pikantériák fognak napvilágra kerülni, melyek előkelő politikusokat és államférfiakat is nagyon közelről érintenek.

Ime a fekete-szesz után a fekete-munició.

Érted már te szegény nyugdíjas, hogy nekem miért nem jut pénz?

Zs dó, vagy nem zsidó?

Stilustalan vita arról, ami a legkevésbé fontos

Otromba hadakozás Chaplin származása körül

Berlin, április hó 4.

Charlie Chaplin európai utja alkalmából az európai sajtóban néhány érdemese komoly és egy kevésbé komoly, de mindenesetre érdekes és a nagy filmművészre megtisztelő kérdés vetődött fel. Ez az utóbbi a mai sovinizmustól és beteges nacionalizmustól túlfutott hangulatban bizonyosan Európa-szerte vitát fog felkavarni s ez teszi az egész dolgot érdekessé. Ez a harc, vagyis inkább az a tény, hogy Charlie Chaplin az egész ügyet fölöslegesnek és értelmetlennek tartja, ellentétben tisztelői és rajongói hatalmas seregével, amely máris két pártra szakadt s egyre fokozódó dühvel ismétli a harci jelszót: Zsidó! Nem zsidó! — hát igen, ez teszi a dolgot jellemzően érdekessé s hogy stilusos legyen a vita, magához a vita tárgyához is, meg lehetőségre groteszkké.

A Chaplin eredete körüli harcot helyi érdekű dicsekedések és apró ellentmondások indították meg. Az első komoly és jelentős ütközetet a meginduló és egyre dagadó zsidó-nemzsidó harcban a „Hajnt” c. varsói cionista-zsidó folyóirat vita meg, állítása szerint pontos geneológiával és eredeti történeti kutatásokkal járulva hozzá a nagy művész származása körüli homály eloszlatásához. A Hajnt cikke szerint Chaplin ősei Oroszországból éltek, sőt még Chaplin apja is orosz zsidónak vallotta magát. Az eredeti család név Kaplan volt, amit Charlie fiatalon kivándorló apja egyideig Amerikában is. White-Chapel városkában is megtartott.

Később természetesen egészen elameri-

kaisodott s mert keresztény nőt vett feleségül, valószínűleg a zsidó vallást is elhagyta. Maga a tény azonban, hogy Chaplin oroszországi zsidó családból származik, amint a fentiekben is látható, tagadhatatlan.

A Hajnt cikke egyelőre a zsidópártiak javára és kedvére döntötte el a vitát, bár nem lehetetlen, hogy hamarosan valamelyik nagytekintélyű keresztény folyóirat új és egészen más geneológiát jelent ki hitelesnek. Annyi bizonyos, hogy a varsói zsidó folyóirat megállapításai nem maradnak dühös eleintmondások nélkül. Pedig Charlie Chaplin a maga részéről már elintézte a kérdést. Akadt ugyanis Berlinben egy újságíró, akinek eszébe jutott, hogy: hiszen magát Charliet is meg lehetne kérdezni ebben a dologban. Ő csak a legilletékesebb annak a leszögezésére, hogy ki volt a kedves papja. Charlie mosolyogva felelt:

— Nem vagyok ugyan zsidó, de ez nem baj. Én úgy hiszem, hogy zsidó vér is folyik az ereimben. Apai ágon inkább, mint anyai, mert az anyám ellenőrizhetően keresztény családból ered, már a mennyiben ezt ellen lehet őrizni...

Charlienek egyébként még van egy fiú testvére, aki szülővárosa után a White-nevet vette fel. Mindketten színészek voltak, majd együtt pártoltak át a filmhez. White-Chaplin származása is éppen annyira tisztázatlan, mint a Charlie Chapliné, sőt nála még azzal is súlyosabbodik a helyzet, hogy állítólag nem hajlandó az 50 százalékos kiegyezésre, mint Charlie.

—

Két hét alatt 7000 példány fogyott el Budapesten ebből a könyvből!

A modern házasság

Irta: Dr. Wilhelm Stekel tanár. Fordította és jegyzetekkel ellátta: Dr. Gartner Pál.

Rövid kivonat a tartalomjegyzékből:

A házasság formai alakulásai — Félelem a házasságtól — A feleség felszabadítása — Megfiatalítás — Az elvesztett szabadság — Szabad házasság és nem szabadság — Vanak-e boldog házasságok — Lelki szerelem — Normális szexualitás — A szerelmi készség elvesztése — Fehér házasság — A szerelmi párválasztás képessége — A szerelem kikristályosodása — Csalódott szerelmesek házassága — Intellektuális megfontolások alapján történt házasság — A boldog szerelem: értelem, szenvedély és lelkiesség — Általános gyónás a házasság előtt — A házasság összeomlása titok következtében — Az ember legbensőbb lelki ségének titkai — Meddig mehet az ösztönesség házastársak között — Normális és

kóros féltékenység — Homoszexualitás és féltékenység — A házibárát — Küzdelem a szerelemért — Házasság kölcsönös szabadságzáradékával — A házassági négyeseg képtelenség — A házasság előtti és utáni szabadság kételi fegyver — A gyermekprobléma — A monogámia a kultúrember ideális célja — A flört — Öregedő házasságok veszedelme — Házasság hűség nélkül — A szabadság összekötőkapocs, míg a kényszer szétrombolja a házasságot — A nemek teljes egyenjogúsága — Az élettárs személyi különválóságának tisztelgésben tartása — A szép kiállítású 144 oldalas mű ára 102 lej.

Főlerakat Románia részére: Brassói Lapok Könyvoszlálya.

A szerb diktatura dühöngései

A csendőrök a sinekhez kötözték egy politikai foglyot és a vonattal gázoltatták agyon

Szabadka, április hó 4.

A szerb diktatura bővelkedik azokban a borzalmas drámákban, amelyek az emberi vadság és vérszomj legsötétebb időszakait idézik vissza.

A Jugoszláviából emigrált horvát vezérek szinte hihetetlen eseteket soroltak fel a szerb hatósági terrorral kapcsolatban a Népszövetség elé terjesztett petíciójukban.

Minden felsorolt eset eljelentéktelenedik azonban amögött a háborzongatóan vadállatias kegyetlenséggel elkövetett csendőri gonosztett mögött, amelyről most kaptunk jelentést.

A szabadkai rendőrség pár nappal ezelőtt letartóztatta Friedrich István 51 éves szabadkai gazdálkodót, akit azzal gyanúsítottak, hogy összeköttetést tart fenn a horvát menekültekkel Jugoszláviában most ez a politikai bűnök legsúlyosabbika. A szabadkai rendőrség a letartóztatottat két csendőrré bízta azzal az utasítással, hogy kísérik át a

zágrábi rendőrséghez, ahol a vizsgálatot tovább folytatják. Ez volt a nyíltan adott parancs. A titokban adott utasítás természetére vonatkozólag utbaigazítást adhat az, ami történt. A két csendőr Ljutova állomásig kísérték a vádlottat.

Ott puskatussal ültetelni kezdték és ütötték addig, amíg ájultan összeesett. Akkor a magával tehetetlen embert ráfektették a sinekre, sőt számítva arra, hogy időközben magához térhet és elmenekülhet, le is kötözték.

A félórával később érkező gyorsvonat darabokra tépte a szerencsétlen embert. A zágrábi és szabadkai rendőrségek hivatalos jelentést adtak ki, azzal, hogy nem lehet megállapítani, öngyilkosság, vagy szerencsétlenség esete forog fenn. A jelentések szerint a fogoly a vonat közeledtével kitépte magát a csendőrök kezéi közül és a sinekre vetette magát. Lehet, hogy „szökni akart”, azonban elbotlott a sinekben és a kerekek alá került.

Ismét itt az alkalom!

Mindenki, aki váratlanul gazdag szeretne lenni, rendélyen még ma

Magyar osztálysorsjegyet

84.000 sorsjegy, 42.000 nyeremény. Minden második sorsjegy nyer!

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben:

500.000 pengő = cca 15.000.000 Lei

Jutalom és nyeremények:	300.000 pengő = cca 9.000.000 Lei
	200.000 pengő = cca 6.000.000 Lei
	100.000 pengő = cca 3.000.000 Lei
	50.000 pengő = cca 1.500.000 Lei
	40.000 pengő = cca 1.200.000 Lei

stb. stb., összesen közel

8 millió pengő = cca 240 millió Lei készpénz

A huzások április 17-én kezdődnek.

A sorsjegyek hivatalos ára osztályonként:

Egész: 24 pengő

Fél: 12 pengő

Negyed: 6 pengő

Az összes rendeléseket pontosan és figyelmesen elintézi:

Lányi és Társa

bank és váltóüzlet, a magyar osztálysorsjáték főüzletadója
BUDAPEST IV., Apponyi-tér 3 (Klotild-palota).

hol múlt évben is 100.000 pengő, 40.000 pengő, 15.000 pengő főnyereményeket is fizetett ki a szerencsés nyerőknek.

FIGYELEM! Legcélszerűbb, ha mindenki levélben rendel és a pénzt nemzetközi posta útján vagy bank útján küldi be

Minden huzás után hivatalos nyereményjegyzéket okvetlen küld.

Zatlopa János mérnök, a zsidók és szabadkőművesek halálos ellensége hét lövést adott le a frigyszekrény előtt

A revolverlövés négy embert halálosan megsebesített. A merénylő üldözési mániában szenvedő örvült

Budapest, április 4.

Véres merénylet zavarta meg tegnap, pénteken este a zsidó húsvét alkalmával a Dohány-utcai zsinagógában tartott istentiszteletet.

Az istentisztelet szertartásai már vége felé jutnak, amikor a templom belsejébe megöltötte tömegben revolverlövés dördült el és a frigyszekrény közelében négy ember vértől elborítva, kétségbeesett fájdalomkiáltással esett össze.

A templomban fejvesztett pánik keletkezett, többen a merénylőre vetették magukat és ha a rendőrök ki nem szabadították idejében a felháborodott tömegből, egészen bizonyos, hogy meglicselték volna.

A merénylet pontosan 7 óra 30 perckor történt. Az áhitatos imádságokban elmerült tömegből kivált egy alacsony, kopot-tas férfiú,

revolvert rántott és mielőtt észrevehették, vagy megakadályozhatták volna, gyors egymásutánban 7 lövést adott le. A frigyszekrény közelében a revolvergolyóktól eltálatva, négy ember azonnal összeesett s jajgatva, hörgöve félrengelt a padlón.

Az istentisztelet szertartása természetesen azonnal megszakadt. Akik a merénylő közelében foglaltak helyet, rávetették

magukat a lövöldöző idegenre, akit lefogtak és agyba főbe vertek. A templom szolgálói pedig kirohantak a zsinagógából és a közelben található rendőrszomeket figyelmeztették a véres merényletre, majd a mentőkért telefonáltak.

A rendőrök futólépésben száltak a Dohány-utcai zsidó templomhoz, amelynek belseje ekkor már feldúlt hangyabolyhoz hasonlított. A hívők izgatottan tolongtak a frigyszekrény felé, ahol a merénylőt lefogták és felháborodva ültgelték. A rendőrök csak nehezen tudtak utat törni a felizgatott tömegben, de végre a frigyszekrény közelébe férkőztek és kiszabadították a merénylőt.

A revolverlövés és a sebesültek jajkiáltásai irtózatot izgalmat váltottak ki a húsvéti istentiszteletre összegyűlt hívők között.

A karzatok hölgyközönsége közül többen elájultak, számosan sírógörcsöt kaptak.

Legtöbben, fejüket vesztve, igyekeztek menekülni és a templom kiáratánál összeszűfolt tömegben is heves incidensek és tumultuózus jelenetek játszódtak le. A rendőrségnek ezen a fronton is erőlyesen kellett közbelépni, hogy a nyugalmat valamennyire helyreállítsa.

mérnöki oklevelet. Állása azonban soha sem volt, mert vallomása szerint.

— A zsidók, szabadkőművesek és jogászok minden tervemet megakadályozták, mint ahogyan a világot is a zsidók, szabadkőművesek és jogászok torzítják.

Csak papíron szüntették meg őket, de a valóságban mindenütt ottan vannak. Még az egységes pártban is benne vannak! — Jómagam felekezten kívüli vagyok, de papíron római katolikus.

A továbbiakban a Dohány-utcai zsinagóga merénylője a következő kijelentést tette:

— A kereszténység csunya csalás. Nem helyes az az elmélet, hogy aki téged megdobt kövel, dobod vissza kenyérrel, mert minden sértést meg kell torolni.

A merényletet azért követtem el éppen pénteken, mert annak idején pénteken nyilvántottak bolondnak és pénteken vittek be az örvült házába.

A világháborúban háromszor terjesztettek elő tiszti rangra, de a kinevezést a zsidók és a szabadkőművesek mindenkor megakadályozták. A háború végén, 1920-ban leszereltem s ekkor a szabadkőművesek kémkedés gyanúja miatt majdnem letartóztattak.

Mindenütt húsvét van, — csak Szovjetországban nincs

A szovjet nem engedi, hogy a gyermekeket szüleik templomba kényszerítsék

Moszkva, április 4.

Mialatt a különböző felekezetek az egész világon a húsvétot ünneplik, addig Szovjetországban a legerélyesebb intézkedések történnek az ünnep megtartásának megakadályozására.

A kommunisták és az ifjúkommunisták szervezeteinek főbizottsága szigorú utasítást adott ki, amely felhívja valamennyi felszabadult gondolkodású szovjetlakost a húsvéttal szemben való küzdelemre.

A kiadott utasítás alapján a hatóságoknak helyenként serédkozniuk kell az ifjúmunkásszervezeteknek a templomok, mecsetek és zsinagógák bezárásában, ugyancsak el kell őtani az utját az esetleg templomba igyekvő tömegeknek,

valamint azokat a gyermekeket, akik a

A motozás alkalmával a nyolclevetű ismétlőpisztolyon és a töltényeken kívül egy kis jegyzőkönyvet is találtak Zatlopa mérnök kabátzsebében. Ebben írta fel akciómszerű feljegyzéseit, amelyekben véleményét mondott az élet nagy kérdéseiről és eseményeiről. Ebben olvashatók a következő megállapítások:

— A nemzetgazdaság katasztrófájának oka az, hogy a jogászok beleavatkoztak a dolgokba. Werbőczy megírta a Tripartitumot s emiatt történt a mohácsi vész és Budavár eleste.

— Legfőbb baja az országnak a bankokrácia — állapítja meg Zatlopa mérnök egy másik jellemző bejegyzése — a mely egyenlő a szabadkőműveséggel.

Életkörülményeiről annyit sikerült kideríteni, hogy soha 2—3 hónapnál tovább egyetlen helyen sem dolgozott. Az örvült mérnök szerint ennek okai is mindig a zsidók és a szabadkőművesek voltak.

Mérnöki állásban soha nem volt, inkább napszámosként, mint kötő- és szénhordó munkás kereste meg szegényes kenyerét.

Legutóbb a Duna-gőzhajózási társaságnál volt napszámos.

Zatlopa mérnök kihallgatása kétséget kizárólag megerősítette azt a gyanút, hogy üldözési mániája, amelyet 21 évvel ezelőtt állapítottak meg, most már közveszélyes formában jelezte. Ezért Bezzegh-Huszágh főkapitány intézkedésére átszállították az anyalföldi elmeógyógyintézet megfigyelő osztályára.

Négy súlyos sebesült

Időközben a mentőautó is a helyszínére robogott és kórházba szállította a merénylő áldozatait. A merénylő revolverlövésai négy embert sebesített meg. Közülük Taglicht Náthán 42 éves kereskedő és Róth Jenő 17 éves kútófiú sebesülései olyan súlyosak, hogy a kórházban halálukra emeltek ki mindkettőjüket a mentőautóból.

Pintér Ignác 70 éves kereskedő és Stern Leo 41 éves kereskedő sebesülése is olyan súlyos, hogy állapotuk minden pillanatban válságosra fordulhat. Ötödik áldozata a véres merényletnek Glück György 12 éves középiskolai tanuló, akit a merénylő az oltár előtt keletkezett tumultusban úgy megrugott, hogy elvesztette az eszméletét.

A MERÉNYLŐ.

A merénylőt a rendőrök beszállították a rendőrfőkapitányságra, ahol kihallgatását azonnal megkezdették. Személyi adatait minden nehézség nélkül sikerült megállapítani. Maga a merénylő mondta jegyzőkönyvébe, hogy Zatlopa Jánosnak hívják, 55 éves, gépészmérnöki diplomával rendelkezik. Zavaros és izgatott viselkedéséből, rapszódikus mondataiból rövidesen arra következtettek, hogy örvült követte el a merényletet.

Arra a kérdésre, hogy miért követte el a merényletet, Zatlopa mérnök a következő választ adta:

— Nagy nyomorban voltam és különben is a zsidók tették tönkre az országot.

Megmotozása alkalmával ott találtak egyik zsebében azt a nyolclevetű ismétlőpisztolyt, amellyel a Dohány-utcai zsinagógában a merényletet elkövette. A pisztoly töltényrekeszéből hét golyó hiányzott, a nyolcadik még benne volt a csőben. Zsebeiben ezen kívül még 25 töltényt találtak.

A KIHALLGATÁS.

Bezzegh-Huszágh Miklós főkapitány, a mikor a merényletről értesült, maga vette kezébe Zatlopa mérnök kihallgatását, a melyet Bakody Aurél dr. egyetemi tanár, pszichiátria szakértő közreműködésével folytattott le.

Az élet viharaitól, szenvedéseitől és nyomortól megviselt, a véres merényletet követő ültélgelés látható jeleivel állt Zatlopa mérnök Bezzegh-Huszágh főkapitány és Bakody dr. egyetemi tanár elé és a feladott kérdésekre zavaros, néha teljesen értelmetlen és összefüggéstelen mondatokban igyekezett választ adni.

Ezen a kihallgatáson egész élettörténetét elmesélte, magyarázatot szolgáltatva ahhoz, hogy a merénylet indokai, amely csak örvült agyból pattanhatott ki, tisztán álljanak előttünk. Miután már az első pillanatokban is arra gondoltak, hogy a merénylő nem lehet épelméjű, Bezzegh-Huszágh főkapitány a kihallgatást közvetlen és barátságos beszélgetés formájában ejtette meg a detektívek között számtalman gubbaszkodó Zatlopa mérnökkel.

Nem rendezünk kiárutást, ennek ellenére felvesszük a versenyt minden kiárutással!

Győződjön meg!

VESTIS R. T. Szövetnagytáruháza BRASSÓ, Lensor 26

Étekek

Slágerek, ha találkoznak!

Színhely egy divatos komponista dolgozószobája. Régi kották, gramofonlemez és a komponálás egyéb kellékei hevernek egymás mellett, festő rendetlenségben.

Harmínckettes baka: (Meggőlítja az arra ügyelő Bozse Márit:) Mit keresel itt, galambom?

Mári: (felvidékieken:) Hászén láthatja..., kevesebbet, mint aki komponát... a libáimat!

Harmínckettes baka: Megengeded, hogy tegyek? Egyébként... Harmínckettes Baka vagyok, Abrahámnak a fia, a Verebély lánytól. És te, hugám?

Mári: (szégyenkezve:) Márija a nevem... Bozse Márija.

Harmínckettes baka: Mári! Mári! Hol hallottam már ezt a nevet?... De nézd csak, ki az a nő?

Donna Clara: (helibeg, „sex-apeal“-jének minden tudatában.)

Mári: Hát nem ismered? Ez Donna Clara. Kár a benz nért! Ez szóba sem áll holmi magunk-fajta slágerrel!

Harmínckettes baka: (felpattanva:) Micsoda szemtelenség! Hát ő talán másképp született, mint mi? Ha akarod tudni, én... egy csomó őst mutathatok fel.

Mári: Az nem vicc! Ma már minden slágernek sok az őse! De neki, tudod, az őse is valami klasszikus darab lehetett, — míg nekünk, — de minek szomorítsalak?

Harmínckettes baka: Nehéz az élet, Mári! Jön egy zenészerző, a világra hoz minket és aztán lépten-nyomon szemünkre vetik a származásunkat. Én nem bírom tovább! Megyek, átiratom magamat va akivel operárániak!

Mári: Mit izgulsz? Hátha már át is irtak?

Harmínckettes baka: Az lehet, látod!... Eh, mit bánom én! Add az ajkad Mári!

(Kell-e mondanom, hogy ebből a szerelemből is egy új sláger születik?)

Inconnue.

— Két motorosnak összeütközött a Fekete-tengeren, — 22 halott. Bukarestből jelentik: Megrendítő szerencsétlenség történt tegnap a Fekete-tengeren, Szalon ki és Konstantinápoly között. Két motoros csónak összeütközött és elsüllyedt. A két jármű utasai, számszerint 22 ember, a tengerbe fulladt. A katasztrófáról szóló közelebbi jelentések hiányoznak.

— Rádióleadóállomás lesz a sztambuli Aja-Sophia mecsetből. Sztambulból jelentik: A sztambuli világhírű Aja-Sophia mecsetet, a bizánci építészeti stílus legragyogóbb alkotását, amely évszázadokon keresztül a török birodalom legnevezetesebb mecsete volt, a török kormány rádóállomássá szándékozik átalakítani. A mecset négy minaret-tornyán helyezik el az antennákat, magának a hatalmas templomnak a belsejét felvevő studiók céljaira fogják átépíteni. A Sophia-mecset rádióállomása tisztán mohamedán propaganda céljait fogja szolgálni.

— Időjelentés. Budapesti táviratozzák: A meteorológiai Intézet jelentése szerint délnyugatról megindult az esőzés. Prognózis: enyhébb várható.

Bejegyzések.

12.17

akik közhírré, érdekeskedés, csúsz vagy hasonló bejegyzésekben szenvednek, a szív- és yomorbetegeknek, azoknak, akik belbajokban, maga vérvénymásban és agykori gyengeségben szenvednek, továbbá a vérszegény gyermekeknek

egészségük érdekében

a minden gyógyszerárban és drogériában kapható **Burkbraun-léle rádióaktív csokoládé** kellene adni.

Főlerakat: **Radium, Bukarest, Filaret 1.** Agyógyserzős urak az O. A. F.-nél, Bukarest, Str. Batiste 14, fedezhetik szükségletüket.

— Összekötözte epileptikus férjét és karbolsavat öntött a szájába. Bukarestből jelentik: Borzalmas kegyetlenséggel gyilkolta meg beteg férjét, illetve apját Mária Antoniu és leánya, Maroara. A szerencsétlen ember hosszabb idő óta betegeskedett, tegnap pedig epileptikus rohamot kapott. Felesége és leánya, akik már rég meg akartak tőle szabadulni, összekötözték a göröcsökben fetrengő embert és a szájába karbolsavat öntöttek, majd telefonáltak a mentőknek, hogy a beteg embert szállítsák kórházba. A kórházban megálapították a bűntényt és úgy a bestális feleséget, mint a leányt letartóztatták. A szerencsétlen ember a kórházban rövid szenvedés után meghalt.

— Már fegyházörnek lenni se jó foglalkozás. Krajovából jeleik: Az itteni katonai fegyházból pénteken éjszaka megszökött négy rab. A szököst úgy hajtották végre, hogy a cellájuk előtt álló őrt megközték és száját betömtek. Így, hogy a szerencsétlen ember megfulladt. A hatóságok nagy apparátust mozgósítottak a megszökött fegyencek kézrekerítésére.

— Két tonna kábítószert foglaltak a new-yorki kikötőben. Newyorkból jelentik: A proibíció rendőrség egyik osztaga a kikötőben razzia tartott egy csempészhajón, amelyen sikerült is 2 tonna ópiumot és kokaint lefoglalni. A hatalmas kábítószert szállítmányt az egyik elöljáró newyorki áruház címére adták fel. A szállítmány értéke meghaladja a három millió dollárt. A csempészek a razzá híre megsejtek de a banda egyik tagját mégis sikerült kézrekeríteni.

Miniatűrök

HANS THOMA, (1839—1924)

A kiváló német festőművész pályája kezdetén nagyon sanyaru viszonyok között élt. Éhesen, fázva üldögélt egy alkalommal szűk kis padtasszobáskájában s azon tündődött, hogyan lehetne egy kis pénzhez jutni, hogy egy kis fűtőanyagot és egy kis eleséget vásárolhasson. Több képe volt kiállítva a tárlaton és azon gondolkodott, hogy hogyan és mint lehetne valakinek a figyelmét felhívni valamelyik képére. Amint így töprengött, megnyitott szobájának az ajtaját és lélekszakadva rontott be rajta a tárlat altisztje.

Thoma ur, — kiáltotta az altiszt lihegve, — jöjjön azonnal a kiállítással! Akadt egy vendég! Egy uriaszony al már legalább egy fél-órát vár a „Vörös ruhás leány” című képe előtt és már kétszer is érdeklődött a művész ur neve és lakása után.

Hans Thoma nagy igyekezettel dobta vállára kopott bő köpenyét s szinte futva igyekezett a tárlatra, ahol pompás festménye előtt még mindig ott állt egy idősebb, kövérkés hölgy s csodálattal nézegette a szép leányképet.

Hans Thoma vagyok, — mutatkozott be udvariasan a művész — Én festettem ezt a képet.

Végtelemtől kedves, hogy idefáradt, — felelte a hölgy, — ne haragudjék, hogy zavarom, de csakis ön az, akitől kéresemmel fordulhatok. Nem lenne szíves megmondani annak a fodrásznak a címét, akinél bájos modellje a frizuráját szokta készíttetni?

HORACE VARNET, (1789—1863)

francia festőművész egy alkalommal Svájcba utazván, egy napot a genfi tavon hajózázott és idejét azzal töltötte, hogy a fedélzeten vázlatokat készített. Fialat angol leányok sétáltak el mellette, akik közül az egyik megállt előtte, egy darabig figyelte a művész munkáját, majd apróbb tanácsokat adott neki, hogy hogyan rajzoljon. Az agg művész a legkomolyabb arckifejezéssel és látszólag nagy figyelemmel hallgatta a tanácsokat és

nagyon udvariasan megköszönte azokat. A következő napon a hajó kikötött Lausanne-ban és az utasok készültek kiszállani.

A kiszállás előtt Varnet ismét találkozott kis tanítómesterével, aki egyenesen feléje közeledett és így szólította meg:

— Uram, ön, aki francia, önnek ismernie kell Horace Verne-t, a nagy festőművészt. Azt mondják, hogy ő is a hajón van. Nagyon kérem, vezessen el hozzá és mutasson be neki engem.

— Hát olyan sokat ad arra, hogy láthassa őt? — kérdezte a művész.

— Oh, igen.

— Nos, miss, Horace Vernet szerencsés volt tegnap reggel öntől leckéi venni, — viszonzí a festőművész, mire az angol leány a lehető leggyorsabban eltűnt a kiszálló utasok tömegében.

ANTOINE DE RIVAROL (1750—1801)

francia író egyik kortársától, Pierre Claris de Florian költőtől tiszteletplédként megkapta költeményeit, melyeket Florian igen szép és finom papírosra nyomtatott, nagyon széles margóval Rivarol ezen könyvre ezt mondta:

— A mű fele fehér és ez a jobbik fele.

FRANCOIS LEFEBVRE-DESNOUETTES (1773—1822)

francia tábornagy, midőn először öltötte magára marsali egyenruháját, egyik barátja, egy államtanácsos, gratulációját így fejezte be:

— Szép ruhája van önnek!

— Meghiszem azt, hogy szép, — felelte a marsall — tegnap fejeztem be és harmincöt évig dolgoztam rajta.

V. ALFONZ (1401—1458)

Aragónia királyának egy zsidó kalmár egy festményt akart eladni, mely Keresztelő Szent Jánost ábrázolta. A kalmár ötszáz aranyat kért a festményért. V. Alfonz akkor így szólt hozzá:

— Ne is álmodozz róla, hogy oly sok pénzt adjak a képért. Te sokkal hasznosabb vagy, mint az őseid voltak, akik harminc dénárért adták el életében Jézus Krisztust, Istennek Fiát, a zsidók királyát; és te, te ötszáz aranyért akarsz eladni az ő szolgájának csupán csak a képmását.

— Mrs. Montague Angliából repülőgépen utazik Oroszországba. Budapestről jelentik: Mrs. Montague, Montague angol államtitkár özvegye elhatározta, hogy repülőgépen Oroszországba repül. Mrs. Montague a napokban érkezeti gépén Budapestre, ahonnan tegnap startolt utjának folytatására. A vakmerő pilótánál a Balkán, Kis-Ázsia és Perzsia érintésével akarja elérni utazásának végcélját, a szovjet területét.

— A gyorsvonat elűtött egy autót, — négy utas szörnyethalt. Párisból jelentik: Molun közelében egy vasuti átjárónál a gyorsvonat elűtött egy autót, amelyben négy utas ült. — Az összeütközés olyan heves volt, hogy az autóban ülők valamennyien a helyszínen meghaltak. A pályáról, aki a sorompót elfelejtette leengedni, letartóztatták.

A jó minőségű vaj ismertetőjele:

Paszterizálva

Nélküldözi ugyan a „természetes aromát”, amelyet a tej-piszok Istállóság és a rothadási bakteriumok adnak ezzel szemben tiszta tejsav íze van, egészséges és mindig friss.

TEJSZOVETKEZET:

BRASSÓ. Közép-utca 33

Telefon 138.

E 12.11

Mit játszik Németország a husvéti ünnepeken?

A Lichtbild Bühne március 28-iki száma szerint Németország 250 premier mozgóban játsza: „Öfensége a szerelem” (Ihre Majestät die Liebe) című Joe May filmet, Nagy Kató, Szóke Szakáll, Halmay Tibor és Franz Ledererrel a főszerepekben.

45 premier mozgósínházban játsza Pat és Patachon első németül-beszélt-filmjét „Pat és Patachon footballhősök” (100) Worte deutsch). Ugyanennyi mozgóban fut Harry Piel első beszélő, hangosfilmje „En vagy Ó”. (Er oder Ich)

És mit játszik mi a husvéti ünnepeken?

Április 4—5. Harry Piel első beszélő-filmjét:

„En vagy Ó”

Április 6—7—8

„Pat és Patachon footballhősök”

Április 13—14—15—16—17

„Öfensége a szerelem”

Nagy Kató, Franz Lederer, Szóke Szakáll, Halmay Tiborral a főszerepekben

Kellemes husvéti ünnepeket kíván az „Astra” mozgó igazgatósága. Brassó.

Vásároljon olyan harinyát és fehéerneműt, amelyen ez a márka látható:

mert minősége elsőrangú, ára jutányos.

Robert Weber, Brassó, Kapu-utca 9—11

— **Hogyan éljen a szívbeteg ember?** Ilyen cím alatt dr. Bodon Károly egyetemi magántanár tollából hézagpótló munka jelent meg Budapestén. A kitűnő könyv a nagyközönség számára íródott és elmondja mindazt, amit minden szívbeteg, érlelmeszedésben szenvedő embernek tudnia kell. Nem az orvosi kezelés kiküszöbölését szolgálja ez a könyv, hanem gyakorlati útmutatással szolgál a laikus betegnek arra, hogy milyen életmódot folytasson, hogy segítse elő a gyógyulását és — mikor menjen orvoshoz. — A rendkívül praktikus mű ára 88 lejért kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában. (Vidékre 10 lej portó.)

— **A londoni alvilág hadat üzent a rendőrségnek.** Londonból jelentik: A Sunday Dispatch szerint a londoni banditák nagyarányú megfélemlítési hadjáratot indítottak a rendőrség ellen. Scotland Yard hűnügyi nyomozóosztályának tagjait név szerint levelekkel árasztják el, amelyekben agyonlövessel fenyegetik őket, ha folytatják a bandák ellen tervezett nagyarányú offenzívájukat.

— **A nagyváradi színház ügye.** Nagyváradról jelentik: A nagyváradi színház tragikus helyzetbe jutott színészeinek az érdekében a Színpartoló Egyesület olyan lépésre szánta magát, amely előreláthatólag kivezet a mai nyomászó helyzetből. A színészek és a közönség követelésére megvizsgálják Erdélyi eddigi könyvvezetést és úgy az anyagi adminisztrációt, mint a művészeti vezetést háromtagú direktórium vette át. Egyben a Színpartoló vállalkozott arra is, hogy előteremti azt az összeget, amelyből szanálni lehet a színházat és megmenteni a hátralevő öt hónapos szezon.

— **Molnár: „Egy kettő-három” című darabját játszik Bukarestben.** Tudós tónk jelentik: A „Regina Maria” színház tegnap megkezdte Molnár Ferenc: „Egy kettő-három” című vígjátékának próbáit. A darab bankár-szerpét, a melyet Berlinben Palenberg, Budapestén pedig Góth Sándor játszott, itt V. Maximilian alakítja.

— **Svájci utazás.** A „Siebenbürgischer Karpathenverein” bukaresti szekciójának július havában egy társas kirándulást rendez Svájcba. A terve a szép kirándulásnak a következő: Budapest, Bécs, Luzern, Vierwaldstättsee, a Tell Vilmos helye vel, Interlaken, Thunersee, Lauterbrunnen, Mürren, Wengenalp, Scheidegg, Jungfrau, Mönch, Eiger, Grindelwald, Wetterhorn, Grimselpass, Gletsch, Finsteraarhorn, Rhonegletscher, Skt. Gotthard, Andermatt, Göschenen, Altdorf, Klausenpass, Lientz, Innsbruck, Salzburg, Linz, Wachau és a hajón a Dunán Giurgiu-ig. Prospektussal szolgál a vezetőség: Prof. Hans Rosier, Str. Luterana 12. Bukarest II.

— **Újabb megnyílt a brassói „Modern” mozgó.** Kellemes hírrel lephetjük meg a brassói közönséget: Újabb megnyílt a „Modern” mozgó és szombaton este már játszik is. A husvét ünnepekre szenzációs műsort állított össze; ragyogó külföldi sikerek után hozzánk is megérkezett és vasárnapról kezdve fut a „Modern” mozgóban a „Rajna virága” (Lindenwirtin am Rhein) című német filmoperett. A főszerepet Käthe Dorsch játsza, aki bájjával nemcsak a rajnament dákokat, hanem Brassó közönségét is meg fogja hódítani. A férfi főszerepekben fellépnek Hans Heinz Bollmann, a világhírű bécsi kamaraiénekes és Fritz Schuck, a már több nagysikerű filmből ismert komikus. — A film végtelenül bájos és fülbemászó zenéjét Michael Krauss szerezte, úgy a zene, mint a fölötte érdekes tartalom meg fogja nyerni a közönséget. A „Modern” mozgó Vestern Electric leadó gépének tökéletes leadása teljessé teszi az élvezetet. A Modern mozgó megnyitási sárló szülő hírt egész Brassó közönsége osztatlan örömmel veszi és a mozgó igazgatósága a gondosan összeállított husvét műsorral újlag tanubizonyosságot tett arról, hogy áldozatkészséggel, szakértelmével és a nagyközönség igényeinek legmegszőkebb figyelembevételével részlegelt népszerűsége.

BILLES & Co. utóda

Központ: **NAGY-SZEBEN** Flók: **BRASSÓ**
Reg. Ferdinand tér 18. Reg. Carol (Kapu-u.) 9

Női és férfi tavaszi udonságok valamint gyapjú takarók és szőnyegek gyári lerakata.

Olcsó naplárak!

1436

A következő építkezési szezonra, legolcsóbb naplárakon szállított:

traverzeket,
betonvasat,
falkötővasakat,
mennyezeti nádat,
kátránypapírt,
szigetelő lemezt,
drótszeget,
karbidot,
és mindenfajta vasárut.

Fröhlich Károly & Comp.

vaskereskedés,
BRASSÓ — Hosszu-utca 30 sz.

— **Levélnék ne higgyen!** A papír túrelmes, a toll engedelmes, de a betűkben benne a jellem, melyet Schneider Józsa grafológusnő százszázalékosan megállapít 100 lejért kb. 220 — 30 szóból álló analízisben. Brassó, Sütő utca 4. szám.

— **Gyógyszertári szolgálat.** 1931. április hó 4-étől 1931 április hó 18-ig a következő gyógyszerárak látják el az ünnepnapi, vasárnapi, éjleli és déli szolgálatot: Salomon M. „Szentgyörgy” gyógyszerára, Belváros, Kapu-utca 43. szám és Kugler E. „Hygiea” gyógyszerára, O-Brassó, Hosszu-utca 81. szám.

— **Zubkov a színpadon.** Berlinből jelentik: Ezidőszent Berlinben tartózkodik Conelli amerikai író, hogy tanulmányokat végezzen új darabjára, melyben Zubkovnak Vilmos exaszár nővérével, Viktorával Lujzával történt szerelmi ügyét és házasságát viszi színpadra.

— **Asztma és szívbetegség,** mell és tüdőbaj, görvélly és angolkór, pajzsmirigynagyobbodás és golyvaképződés eseteiben a természetes Ferenc József keserűvíz a gyomor és belek működését kitűnően szabályozza. Európai és amerikai klinikusok tuberkulózis egyéneknek tapasztalták, hogy a betegség kezdetén jelentkező székrekedések a Ferenc József víz használatára folytán lényegesen enyhültek. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Patkánymérgeggel megmérgezte magát két nővér.** Budapestről jelentik: Ma hajnalban egy Margit-köruti vendéglőben az egyik asztalnál két fiatal nő foglalt helyet, akiket hirtelen rosszullet fogott el és akik nem sokára görcsökben összeestek. A kihívott menetörvos megállapította, hogy mindketten patkánymérgeggel megmérgezték magukat. Az irataikból megállapították nevüket is. Keltai Pálné és huga Ilona, de egyiküket sem lehetett kihallgatni, minthogy eszméletlenül állapotban szállították őket a Rókus-kórházba.

— **Házasság.** Engel József és Dobay Margit március hó 31-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Reorganizálták a brassói munkássportegyesületet.** A BMTE legutóbb megtartott közgyűlésén megállapították azokat a módosításokat, melyek az egyesület további sikeres működését biztosíthatják. Kimondták a CFR sportklubbal a fúziót, és az így megerősödött egyesület élére dr. lancu lancu került, aki a vezetőség többi tagjaival karöltve nagy agilitással dolgozik a BMTE fellendítésén. A labdarugáson kívül a nyár folyamán atlétikával és turisztikával is intenzíven foglalkozni fognak. Az új vezetőség tevékenysége egyelőre főként arra irányul, hogy az örökségképpen kapott adósságokra kellő fedezetet teremtsen elő.

— **A Balkán-kupa állása.** Bukarestből jelentik: A holnapi jugoszláv-bulgár Balkán-kupa mérkőzéssel kapcsolatban érdekes megemlíteni, hogy a kupaverse nyek élén jelenleg Románia áll, három mérkőzéssel szerzett 4 ponttal. Második Jugoszlávia, melynek pontszáma szintén négy, azonban lejátszott meccse egyel több van, mint Romániának. A holnapi mérkőzés favoritja Jugoszlávia, úgy, hogy a Balkán-kupa tabella élére holnapról kezdve minden bizonnyal a jugoszlávok kerülnek.

— **Százezer kimutatott munkanélküli van Jugoszláviában.** Belgrádból jelentik: A szocialistai minisztérium kimutatása szerint a munkanélküliek száma Jugoszlávia területén elérte a százezeret. Ebben a számban csak a szakszervezetek által kimutatottak szerepelnek, a nem nyilvántartottak száma meghaladja ennek a dupláját.

Ertesítés

Ezuton hozom a brassói közönség szíves tudomására, hogy üzletemet itt felosztatom és Kolozsvára helyezem át, miért is kérem, hogy a javításra adott tárgyakat legkésőbb 1931 április 10-ig átvenni sziveskedjenek. Eltávolasom jelzett napjáig minden szakmai munka tekintetében a né közönség rendelkezésére állok és biztosítom a megbízások lelkiismeretes elintézését.

Teljes hűszellel
Illyés Károly
műtűs, Brassó, Kapu-u. 40.

SALON DE BEAUTÉ

női Salon

Brassó, Kapu-utca 50 (volt 58)

Kozmetika

Ondulálás

Masage

Brassó legkelemesebb szalonja!

1434 B

— **Biri néni szakácskönyve a legjobb** — ezt tanúsítja legalább 15000 asszony. Csak ezt fogadják el! Ára kemény felvászonkötésben 130 lej. Kapható mindenütt. Kiadta a Brassói Lapok Könyvosztálya.

— **A brassói rendőrség hírei.** Barabás Demeter háromszéki legény jelentést tett a rendőrségnek, hogy a Targoviste—brassói utvonalon, egy autóban kiszervezett unoaktestvére, Demeter Ágnes. A huszonnyolc éves székegy lány Targovistén szolgált, ahol az utóbbi időben meggyanusították, hogy viszonyt folytat egy legénnyel. A leány ezt annyira szívére vette, hogy szerdán délelőtt egy kiló maroszódának az oldalát kitta. Előzőleg még értesítette unoaktestvérét, hogy ha életben kívánja látni, azonnal menjen hozzá, mert öngyilkos lesz. Mire Barabás Demeter Targovistbe érkezett, a leányt már kórházba szállították, súlyos égési sebekkel. A kórház igazgatósága később megengedte, hogy a leányt a falujába vigyék, utközben azonban kizsenedett. A brassói ügyészség elrendelte a leány felboncolását. — Turbure Theodor brassói lakos feljelentést tett a rendőrségnek, hogy tegnap este két ismeretlen egyén a Zajzon-uton megtámadta, agyba-főbe verték, majd elvették az óráját és elmenekültek. Anica Jon Arapan, predeáli illetőségű asszony pénteken bejött Brassóba vásárolni. A pácon a nagy tolongásban ismeretlen egyének ellopták a táskáját, amelyben 2400 lej, egy vasuti karnet és több apróság volt. A rendőrség mindkét esetben bevezette a nyomozást.

— **Rendes bélműködés alapja az egészségnek.** Este 2—3 szem Artin dragée reggelre normális ürítést biztosít. Kérje orvosától. Olcsó.

— **Fogászati műterem áthelyezés.** A Stein fogászati műtermét Hosszu-utca 14. szám alá helyezte át. — A fogtechnikai munkák tübörtel, a betegségyógyópnéztár fogtechnikusa vezetése mellett készülnek.

Szerkesztői üzenetek

Dr. Forda. Amennyire törünk engedni, öreksznünk teljessé tenni azt.

— **Fatiztviselő.** Rendkívül sajnáljuk, de nem tudunk állást szerezni, sem olyan tanácsot adni, mely Önnek, a nehéz helyzetben, munkát, megélhetést biztosítana.

— **Sorsjegyekről.** Zs. K. Olasz vöröskeresztsorsjegyei nem nyertek.

— **A. B. Sziget.** Olasz vöröskeresztsorsjegye nem nyert, a magyar sorsjegyek értéktelenek. — **F. S. Zernest.** Olasz vöröskeresztsorsjegye nem nyert. — **S. F. A 00632.** számú olasz vöröskeresztsorsjegyet a törlesztési huzáson 40 lírával kihúzták; a másik nem nyert. — **W. I. 8785.** sz. olasz vöröskeresztsorsjegye a törlesztési huzáson 40 lírát nyert. A másik nem nyert. — **Prahovai előfizető.** Az osztrák sorsjegy nem nyert. A bécsi Mercur sorsolási évkönyv.

— **Sz. L-né.** Komoly dolog és nyilván az övegyekre is kiterjed, de most megint visszatartotta a kormány, holott tömegével gyártja az egyéb törvényeket.

— **Birtokos.** Minden mezőgazdasági munkás, az időszerű is, ha egy hétnél tovább van alkalmazva, bejelentendő és pedig az első, az legalsóbb osztályra.

— **V. P., Ploesti.** Industria Sarmei, Torda. — **Faronia Transmetal.** Brassó, Hontreus.

— **Előfizető.** Magyar bizonnyait a román óvónőképzőben nem érvényesítheti.

— **D. I.** Nem tudjuk, 1882-iki, vagy 1916-iki kibocsátásnak-e osztrák vöröskereszt sorsjegyei. Ha 1882-iki, akkor a 3608. számú a törlesztési huzáson néhány szillinget nyert.

— **B. A.** Nagyon rossz vers.

— **Csicai előfizető.** Nem nyert. Aránylag keveset adtak a másik nyereség fejében, mert 40

lira, a 20 százalékos levonásával is jóval több, mint két pengő.
— **D. I.** Mentősorsjegye nem nyert.
— **Szatmár, 3000.** A magyar vöröskereszt sorsjegy értéktelen. Az osztrákot a törlesztési huzáson néhány szillinggel kihúzták.
— **Sz. D.** Levelét eljuttattuk a kívánt címre.
— **Tempora meliora.** Mindenre vonatkozik, de egyelőre az árverezést elhalasztották, s így minden engedély megmarad régi jogában.
— **S. T-né, Cov.** Nem nyert.
— **052407.** sz. előfizető. Az a cég nem Brassóban van, hanem Bukarestben, a Str. Brancoveanu 10. szám alatt és ezért kapta vissza az ajánlott levelet.

— **Kiváncsi.** A nővés rendszeren a 30-ik életév körül fejeződik be. Nőknél a 160—170 cm. a normális magasság, de sok esetben ennél kisebb nők is sokkal magasabb férfiaknak a fejére nőnek, 30 éves koruk után is. — Túrelm jobb időt terem.

— **F. I.** Bukarestben van az a hajózási vállalat, a Grivița. Kolozsvárt nincs fiókja.

— **B. I., Dés.** Közös utlevél és vizum van, úgy, hogy külön egyet sem kell ez utra megszerelni. A költségekbe beleszámítják. Továbbra csatározhatik, de a visszautazásnál is együtt kell jönnie. Az utiköltség III. o. 1700 lej, II. o. 2220 lej, Tövisztől valamivel olcsóbb.

— **Alvinci előfizető.** A tojás k felvámja 50 ban. Ha egy hétre való élelemnek viszi megával, 50—60 darabból nem csinálnak káoszt, legfeljebb rántottát.

— **Barót.** Előkeressük az árfolyamokat és az adatokat levélben közöljük.

— **Vallásos estély Brassóban.** A református nagytanácssteremben, (Kálvin-u. 3.), április hó 8-án, husvét másodnapján este 8 órakor vallásos estélyt rendez a belvárosi közös biblia-kör. — Mindenkit szívesen látnak. Persely adományokat a református Aggmenház javára fordítják.
— **Műkedvelő előadás a bukaresti magyar sporttelep javára.** Bukarestből jelenti tudósítónk: A bukaresti református iparoskör és annak Grivítai tagozata április hó 5-én, husvét első napján délután 5 óra kezdettel műkedvelői előadást rendez a Str. Sft. Voievozi 50. szám alatti református iskola termében. A műkedvelő előadás jövedelmét a felépítendő magyar sporttelep céljaira fordítják.

MAXIMÁLT TEJARÁK:

E 1435

Nyers tej (tisztítatlan) nálunk nem kapható

Teljes tej paszterizálva eláruló helyeinken **Le 6:50** házhoz szállítva üvegben **7:50**

„PASZTERIZÁLÁS” alatt érjük:

mentes minden piszoktól, istállószagtól, betegségtől, víztől és savanyúságtól, ellenben tele föllet, kitűnő izzel, tiszta tejatomával és édességgel.

Tejszövetkezet:

Brassó, Közép-utca 33. Tel. 138

Telef 518. **MODERN MOZGO** BRASSÓ

MA, közóhajra folytatjuk, csak egy napon:

Szeretlek... Szeretsz... Szeret...

(Burschenlied aus Heidelberg)

című németül beszélő és éneklő filmoperette előadását.

Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor

Matiné husvét vasárnapján d. e. 11 órai kezdettel:

Császármanőver

Hans Junkermannal a főszerepben

A legkövetkező leadás a **Western Electric** beszélőgépen

Vasárnap és hétfőn nagy husvét műsor!

„A RAJNA VIRÁGA”

(Lindenwirtin am Rhein)

a legszebb és legkedvesebb németül beszélő és éneklő filmoperette

Főszerepben: Hans Heine Bollmann (kamaraénekes), Käthe Dorsch, F. Schulz, és Ida Wüst.

Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órakor.

Matiné husvét hétfőn d. e. 11 órai kezdettel.

Nina Petrovna

csodálatos házugsága

Főszerepben: Brigitte Helm, Franz Lederer

Mozt

Magyarok győztek a nemzetközi csillagtúrán és a motorkerékpárversenyen is Egy román versenyző befutott

Budapest, április hó 4.
Az általános érdeklődéssel várt nemzetközi csillagtúra versenyzői közül az egész vonalon magyarok kerültek ki győztesen.
Elsőnek érkezett be Wilhelm Sándor magyar résztvevő, másodiknak Lotte Bahr német versenyző.
A motorkerékpár-versenyen Komlósi Béla lett a győztes.
A csillagtúrára benevezett negyvenhá-

rom résztvevő közül összesen tizenhárom érkeztek be, a többiek elmaradtak. A beérkezettek között van Kövér Gusztáv, a nagyváradi „Magyar Szó” főszerkesztője, akit mint ismeretes, a román hatóságok nem akartak kiengedni az országból.
A tíz román résztvevő közül egy Mocia nevű versenyző futott be, miután azonban szabálytalanságot állapítottak meg nála, törölték.

Uj fejlődés előtt Románia labdarugó sportja

Brassó, április 4.
Jelentettük már röviden, hogy a vasúti vezérigazgatóság 10981-931 számú rendeletével a sport- és turistaegyesületek tagjainak ötven százalékos menetdíj kedvezményt biztosított, legalább ötös csoportok utazásánál. Ezzel az intézkedéssel egy csapásra megoldódott Románia sportéletének válsága.

Hosszu éveken keresztül, éppen a vasúti kedvezmény megvonása következtében elsorvadt a footbalsportunk. A horribilis költségek lehetetlenné tették, hogy a különböző városok egyesületei között a kapcsolat fenntartassék. A sporttervezés a minimálisra redukálódott és helyi jellegű volt, különösen azon városokban, melyek távoztak a többi sport centrumoktól.

De nemcsak a labdarugás, hanem a többi sportágak is jelentős haszonhoz és fejlődési lehetőségekhez jutottak azáltal, hogy a vasúti kedvezmények következtében a költségek a felére redukálódnak. Nagy erkölcsi és anyagi pluszt fognak elkönyvelni a különböző turista-

egyesületek is, melyek taglétszáma az új rendelkezés következtében rohamosan fog növekedni, már abból a szempontból is, hogy a kedvezményes csoportos utazást biztosíthatják a tagjaiknak.

Érdekes, hogy Románia labdarugó sportja egyszerre két örömdetes tényre lett gazdagabb. A magyar szövetséggel létrejött béke folyamánaképpen már is megindult a magyar csapatok rohamos vendégszereplése Romániában. A kiváló képességű együttesek játéka pedig egyrészt a maximumra fokozta a közönség érdeklődését, másrészt pedig a csapataink footballképessége is rövid idő alatt rendkívül fog fejlődni, éppen az erős ellenfelekkel való játék következtében. A belföldi sportélet pedig a kedvezmények következtében fog új lendületre kapni.

Örömdetes tényként állapítható meg, hogy Románia sportélete új fejlődés előtt áll, melyet csak helyes kézzel kell irányítani és a haszon rövidesen mutatkozik fog a nemzetközi sikerekben is.

Április 12-én a Budai „11” játszik Brassóban

Brassó, április hó 4.
A Brasovia vezetőségének sikerült, nagy anyagi áldozatok árán, lekötöni a Budai „11” kiváló képességű magyar proficsapatot, mely április 12-én Brassóba jön és egy mérkőzést játszik a Brasovia ellen. A meccs iránt már is nagy érdeklődés nyilvánul meg az egész vidéken.

Brassó husvét programja. Vasárnap délután négy órai kezdettel a Victoria-IAR bajnoki mérkőzést nyonyolíták le. Előmérkőzést az ifjúsági együttesek játszanak. Hétfőn, innep második napján barátságos mérkőzéseket játszanak a Brasovia pályán. 2-ór a RMTE-Victoria, négykor pedig az IAR-Brasovia. A BMTE vasárnap délután Sepsiszentgyörgyön játszik bajnoki mérkőzést a SZMTE ellen.

Rádióműsor

SZERDA, APRILIS 8.

Bukarest. 18: Gramofon. 18.30: Időjelzés, hírek. 17: Román zene. 18: Felolvasás. 18.15: Zenekar! hgv. 19: Rádiószabadegyetem. 20: Gramofon. 20.30: Francia nyelvtanítás. 21: A Bruckenthal-kórus hgv. Szünetben: Felolvasás. 22.15: Wagner R.: „Parsifal” c. operájának III. felvonása. 23.15: Hírek. — Budapest. 10.15: Hgv. 18: Déli harangszó, Mánd tsz. szalonzene. 16.30: Morse-tanfolyam. 17: Marianosies Imre novellái. 18: Lampérth Géza előadása. 18.30: Radosné bécsi dalokat énekel szimfonikus kísérettel. 19.15: Olasz nyelvtanítás. 19.45: Gramofon. 20.30: Donizetti: „Don Pasquale” c. operája. Utána: Időjelzés, hírek, Kurina Simi cigányzenekara. — Bécs. 12: Nemes Aurél zenekara. 14.10: Stájer zene gramofonon. 19: Dr. Hans Franke előadása a madárhangokról, gramofon felvételekkel. 20.30: Dr. Hayek Leó előadása a rég és új beszélőgépekről. 21: Brahms hgv. Hans Duhan kamarazene és Erich Meller zongoraművész közreműködésével. 21.40: Hangjáték. 22.40: Hírek, Ganglberger zenekar. — Prága. 20: Órátés, mandolin és gitár hgv. 20: Filharmonikus hgv. — Milánó. 20.30: Könyvnyű zene. 22.10: Szimfonikus hgv. — Róma. 21.45: Operaelőadás. — Stockholm. 21: Katonazene. 22.40: Énekkvartett. 23.10: Táncczene. — Belgrád. 21.30: Orosz kamarazene. 22.50: Szerb népdalok. 23.40: Esti hgv. — Kattovics. 18.45: Délutáni hgv. 21.15: Filharmonikus hgv. közvetítése a varsói konzervatóriumból. 22.30: Könyvnyű zene. — Lemberg. 23.15: Énekszólók. 24: Táncczene. — Stuttgart-Mühlacker. 20.45:

Sie werden lachen:
Fritz Grünbaum kommt mit
Sándor Rott, Armin Berg
und dem ganzen Ensemble
des Wiener Theaters der Komiker!

Operatársulatok. 22: Vigjátékelőadás. 22.30: Zenekari hgv. 24.10: Uj hangosfilmek slágerei és táncszámai. — Strassburg. 20: Zenekari hgv. 21: Operatársulatok. 22.30: Messeniet: „Manon” c. operája gramofonon. — Pozsony. 18.50: Zenekari hgv. 20.05: Fuvózenekar. — Königsberg-Heilsberg. 17.15: Zenekari hgv. 20.30: Ének hgv. 21.10: Valcerek.

CSÜTÖRTÖK, APRILIS 9.
Bukarest. 19: Istentisztelet a Crețulescu-templomból. — Budapest. 10.15: A rádó házikvar-tette. 18: Déli harangszó, hgv. Kálmán Sári, Mally Gy. (ének) közreműködésével. 1. Wagner: Aria a Tannhäuserből. 2. Tarnai: a) Dal. b) Bucsu. 3. Kuruc János: A Grand Caféban. 4: Halász-Kiszely: Márciusi ibolya. 5: Magyar népdalok. 16.30: Kankovszky Artur előadása. 17: Rádiószabadegyetem. 18.10: Mezőgazdasági előadás. 18.45: Magyar népdalok zongorán. 19: Murgács Kálmán zenekara. 20.50: Felolvasás Norvég árol. 21.15: Finn est, az operaház zenekarának közreműködésével. 23: Szabó Guy László jazz-zenekara. Utána: Kiss Lajos cigányzenekara. — Bécs. 12: Gramofon. 13: Buchbinder-zenekar. 16.20: Gramofon. 21: Möriz Kázmayer bécsi zenehumorista születésének 100-ik évfordulója. 22: Vigjátékelőadás. Utána: Hírek, Korngold-jazz. — Riga. 20.03: Zenekari hgv. 22.30: Bala ajka-zenekar. 23.30: Táncczene. — Milánó. 20.30: Könyvnyű zene. 21.55: Opera. — Róma. 22.05: Finn est. — Stockholm. 20.45: Wagner hgv. 22.40: Sven Hed n előadása himnuszai utjáról. 23.10: Táncczene. — Belgrád. 20.30: Szimfonikus hgv. Kölnből. — Kattovics. 18.45: Népszert hgv. szolistákkal. 21.30: Finn-est Varsóból. 23.15: Hgv. 24: Táncczene. — Stuttgart-Mühlacker. 17.30: Délutáni hgv. 21.30: Sváb hgv. 23.20: Táncczene. — Pozsony. 20.05: Könyvnyű zene. — Königsberg-Heilsberg. 17.15:

Footballabdák I-a
1/150, 1/200, 1/250, 1/300 gummival
5 mécs Lei 410.—
Viszonteladóknek kedvezmény
GELLER-né! Brassó, Str. Reg. Ca-
rol (Kadu-uica) 3f.

550.-
Modell 5605-27
izléses körömcipő, új modell, karcu sarokkal szép díszítéssel. Különösen alkalmas a tavaszi toalettéhez.

550.-
Modell 9945-57
Női pántos cipő, box és szarvasbőr-kombináció, a legújabb divatsz. nekben, zöld-kék.

550.-
Modell 9875-15
Lakk-félcipő, izléses díszítéssel, egyikbőr-utánzatból.

550.-
Modell 1675-26
elegáns box-cipő, izléses kombinác ókban, látogatásra és délutáni sétához.

390.-
Modell 2945-11
Kényelmes, praktikus félcipő, a mindennapi használatra, fekete, vagy barna.

550.-
Modell 2645-77
Különleges utcai cipő, fekete, fénytelen box-bőrből, lakkal vagy barna szarvasbőr boxsal kombinálva, almora-barna színben is kapható.

190.-
Modell 2651-05
Könnyű gyermekcipő, box-bőrből, szellős és elastikus, nagyon kényelmes.
Nagyság 19-26 Lei 190.—

Itt a husvéti ünnep

Ne halassza tovább az új husvéti cipők beszerzését. Egészítse ki tavaszi ruhatárát a hozzáillő cipővel. Itt láthatja nagy választékunk néhány modellét.
Keressen fel bennünket idejében!

250.-
Modell 3222-08
Tartós gyermekcipő játékhöz, elastikus gummitalppal.
Nagyság: 27-34 Lei 250.—
Nagyság: 35-38 Lei 350.—

190.-
Modell 3661-00
A legkisebb gyermekeknek ezt a kényelmes cipőt, amely elősegíti a gyermekláb növeését.
Nagyság 19-26-ig. Lei 190.

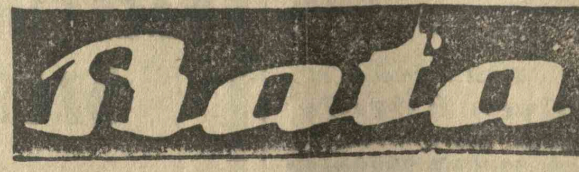
290.-
Modell 3762-22
Fekete, zsiros, marhabőr, szeggel, színbőrtalppal, iskola. használatra.
Nagyság: 27-34 Lei 290.—
Nagyság 35-38 Lei 450.—

390.-
Modell 3632-22
Kényelmes, domboru hegygel, fiúk részére:
Nagyság 27-34 Lei 390.—
Nagyság 35-38 Lei 590.—

390.-
Gr. 27-34 Modell 3672-22
Fekete, vagy barna boxbőr gummisarokkal.
Nagyság: 35-38 Lei 590.—

BUKAREST. Str. Poincare 51. B-dul Pache 34.
GAIATI. Str. Domneasca 13. CHISINAU. Str.
Alexander Cel Bun 65. BALTI. Str. Regele Ferdinand 159/a.

490.-
Modell 1937-22
Férfi félcipő, minden alkalomra és időjárásra. Fekete és oarna box, egész gummitalppal.

490.-
Modell 3627-22
Könnyű fekete férfi félcipő, elastikus boxbőrből, amely egész napi viseésnél sem fárasztja ki a lábat.

650.-
Modell 9637-21
Elegáns sötétcipő, angol fazon. Fekete, vagy barna box-bőrből. Sportöltönyhöz is használható.

650.-
Modell 7637-31
Kedvelt férfi félcipő fénytelen fekete, vagy barna box-férfi félcipő. Egyszerű minta, nagyon egyszerű és alkalmas.

790.-
Modell 6637-21
Fekete, vagy barna box-férfi félcipő. Egyszerű minta, nagyon egyszerű és alkalmas.

790.-
Modell 6637-11
Férfi félcipő, különféle barna árnyalatokban, meghosszabbított szögletes hegygel és könnyű perforálással.

Közgazdaság

Kendezetlen még a román husvét előtti zárórak kérdése

Egy beadvány, amelyre még nem érkezett válasz

Bukarest, április hó 4.

A kereskedelmi kamarák szövetsége beadványt intézett a munkaügyi miniszteriumhoz, amelyben kéri, hogy a román husvét előtti héten az üzletek záróráját egy órával hosszabbítsák meg.

Ugyancsak kérte a szövetség, hogy áprilisban függeszék fel a déli zárórát azokon a helyeken, ahol a kereskedelemnek közvetlen érintkezése van a

vidéki vásárló közönséggel. Ezt a kérését azzal indokolja a szövetség, hogy a forgalmat növeljék a kereskedők. A vidéki vásárlóközönség, főleg a falvak lakói, amikor hivatalos ügyekben bejönnek a járási székhelyre, a déli órákban van csak szabad idejük arra, hogy vásároljanak, azonban éppen akkor zárva vannak az üzletek.

A beadványra a miniszterium még nem adott választ.

A cseh municiógyárak egy évi termelése

Románia vásárolt Csehszlovákiától a múlt évben:

600 ezer tegyvert, 10 ezer gépfegyvert, 150 ezer gránátot és 60 hadirepülőgépet

Prága, április hó 4.

A csehszlovák lapok kimutatást közölnek arról, hogy a cseh fegyver- és municiógyárak mennyi hadiszert termeltek az elmúlt esztendőben.

A kimutatás szerint 30 ezer kézfegyvert, 8 ezer golyószórót, 2 ezer gépfegyvert, 200 ezer kézigránátot, 800 ágyút, amelyek között több harminc és fele üteg van. Ezenkívül gyártottak 1 millió 200 ezer tűzéri löszert.

A cseh gyárak nem csak belföldi szükségletre, hanem külföldi államoknak is szállítottak fegyvereket, ágyukat és lö-

szereket. Így Lengyeországnak, Esztorzágnak, Lettországnak, Görögországnak valamint Argentínának, Kínának és Spanyolországnak. A legérdekesebb az, hogy a cseh fegyver és municiógyárak a Szovjetnek is igen tekintélyes mennyiségben szállítottak.

Románia átvett a cseh gyáraktól: 600 ezer tegyvert, 30 ezer golyószórót, 10 ezer gépfegyvert, 150 ezer darab gránátot, 60 hadirepülőgépet, félmillió gázmáskot, rengeteg löveget, löszert és mozgókonyhákat.

Mi lesz a cukorrépa árakkal?

Az EGE. körlevele a cukorrépatermelő gazdákhöz

Kolozsvár, április 4.

A folyó évi cukorrépatermelés kérdése a sorok írásakor még nincsen rendezve, amennyiben a cukorgyárak és cukorrépatermelők kiküldötté ből alakított vegyes bizottság nem tudott még megállapodásra jutni sem a múlt évi, sem a folyó évi repárák kérdésében.

A múlt évi repárákkal összefüggésben állanak a folyó évi repárák is. Ameddig azok nincsenek megállapítva, az új árak sem állapíthatók meg, ezért a gyárak nem kötöttek még szerződést a termelőkkel, noha csak napok választanak el a vetés idejétől. Ez a késedelem a termelőkre hátrányos, mert nagy bizonytalanságban vannak, hogy a cukorrépa alá előkészített földje'kre vehetnek-e repát?

Az a lehetőség is fenn forog ugyanis, hogy

ha a gyárak megadják a termelők képviselőinek követeléseit, csak egyes gyárakat fognak üzembe helyezni és azokat is csak olyan mértékben, hogy a folyó évi belföldi cukor szükséglet fedezhető legyen. A marosvásárhelyi cukorgyár az összel kifizetett 80 lejes alapon felül aconto 10.24 lejt fizet a termelőknek a repáért. Amennyiben a végleges megállapodás megtörténik, az E. G. E. cukorrépatermelői szakosztálya, mint a termelők szövetsége, azonnal értesíteni fogja az érdekelt repátermelő gazdák közönséget.

Az ár kérdésétől függ, a jövő évi vetésterület nagysága is az egyes gyáraknál, úgy, hogy e tekintetben is csak a végleges megállapodás után tud a szakosztály részletes és megbízható tájékoztatást nyújtani.

Románia megint átengedi a Dunán az orosz dumping petroléumot

A szulinai kikötőbe már be is futott az első orosz petroléumszállító hajó

Bukarest, április 4.

Néhány nappal ezelőtt részletesen írtunk arról a nemzetközi konfliktusról, amely az orosz dumping petroléumszállítványok dunai szállítása körül tört ki. A román kormány ugyanis megakadályozta, hogy az Oroszországból származó petroléum-szállítványok Románián, illetve a Dunán, leushassanak Cseh- és Németországba. Az oroszok ugyanis a petroléummal megrakott tengeri hajóikat a romániai Szulinai kikötőbe irányították és itt rakták át a szállítványt dunai hajókra. Így Románia kénytelen volt eltérni, hogy a saját területéről induljon tovább az orosz dumping-petroléum, amely elsősorban

éppen a romániai petroléumot volt hivatva kiszorítani a közép-európai piacokról. A román kormány nem zárhatta le a Dunát az orosz áru elől, mert a Duna nemzetközi közlekedési hely, amelyet egyetlen parti állam sem zárhat el, ellenben azt megtehetette, hogy kitiltja az orosz tengeri hajókat a román kikötőkből,

illetve nem ad engedélyt arra, hogy a romá-

niai kikötőben rakják át a tengeri hajókról az orosz petroléum árut dunai hajókra. Es tekintettel arra, hogy a tengeri hajók legfőbb Szulináig jöhetnek, viszont a dunai hajók nem mehetnek ki a tengerre, — a román kormány intézkedése, hogy az átrakodást román területen nem engedélyezi,

egyét jelentett az orosz dumping-petroléum szállításának megakadályozásával.

Ugy látszik, a betiltó rendelet megjelenése óta a kulisszák mögött erőteljes diplomáciai tárgyalások folytak. Többek között Hollandia is interveniált a román kormánynál. Ugyanis egy nagy holland szállító cég vállalta az orosz dumping-petroléum szállítását. Az intervenciók következtében

a román kormány a betiltó rendelkezést visszavonta.

Az első orosz tengeri hajó, amely dumping-petroléumot hozott magával, már be is futott megint Szulinába. Az orosz hajó három nappal ezelőtt érkezett meg és azóta lázasan dolgoznak az orosz matrózok a dumping-petroléumnak dunai tankokra való átrakásán.

Háromszék megyei bankok közleményei

Alulírott háromszék megyei pénzüzetek értesítik ügyfeleiket, hogy a változott viszonyokra való tekintettel a betéti kamatot folyó évi április hó 1-től kezdődő hatállyal, további intézkedésig 2 százalékkal, azaz kettő százalékkal lecsökkentették. Kelt Sepsiszentgyörgyön, 1931. április hó 1-én. — Agrár Takarékpénztár sepsiszentgyörgyi és Kézdivásárhelyi Főköja. — Áruforgalmi Bank Rt. sepsiszentgyörgyi Főköja. — Erdővidéki Takarékpénztár Rt., Barót. — Háromszéki Takarékpénztár Rt. Főintézete, illyefalvi és Uzoni Főköja. — Kézdivásárhelyi Kisegítő Takarékpénztár Rt. Főntézte, Sepsiszentgyörgyi, Kovásznai és nagyborosnyói Főköja. — Kézdivásárhelyi Takarékpénztár, Kézdivásárhely. — Kovászna és Vidéke Hitelbank Rt., Kovászna. — Transsylvania Bank Rt. kézd vásárhelyi Főköja.

*

— Elfűrészték a tengeri kábeleket, hogy tőzsdei manővert hajthassanak végre. Londonból jelentik: Nagyszabású tőzdespekuláns trükköt lepleztek le az angol kábelevenőző hatóságok. Még március 1-én történt, hogy a déli órákban, amikor a londoni tőzsdén a legizgalmasabb küzdelmek zajlottak le, egyszerre csak megszűnt a London—newyorki főkabel működése. A kábel nem működött többé. A kábelvállalat hajója nyomban megindult, hogy megvizsgálja, mi a baja a kábelnek. Kétnapos kutatás után a buvárok megállapították, hogy a kábel az Atlanti óceán fenekén egy helyen elfűrészték. Az eddigi vizsgálatok megállapították, hogy a kábel az ismeretlen tettesek azért rongálták meg, hogy megakadályozzák bizonyos tőzsdei kurzusoknak Newyorkból Londonba való leadását és így az ettőlkt kurzusok révén a londoni tőzsdén nagy összegeket keressenek. A hatóságok lázasan nyomozzák ezt a spekuláns társaságot. A kábel társaság 1000 font jutalmat tűzött ki a nyomravezetőnek.

*

A CFR segélypénztára (Casa Muncii) személyzetét 15 százalékkal leredukálják. A leépítés a munkaügyi miniszterium intervenciójára történik.

*

Mironescu ideiglenes pénzügyminiszter Teianu exámtitkárt, aki tudvaleg lemondott állásáról, újra kinevezte pénzügyminiszteriumi államtitkárrá.

*

A római katolikus Státus megvette Kolozsvárt az Erdélyi Szépbánya Ferenc József ut 141 szám alatti székházát 6 millió lejért.

Tőzsde

Devizák: (belföldi jegyzés): London 816.30, Zürich 32.33, Newyork 167.75, Berlin 40.06, Bécs 23.63, Prága 4.88, Budapest 29.28, Milánó 8.81, Páris 6.63, Amsterdam 67.50, Belgrád 2.93.

Valuták: Angol font 816, svájci frank 32.50, dollár 168, osztrák shilling 23.65, cseh korona 5, pengő 29.50, marka 40, olasz lira 8.80, francia frank 6.60, holland forint 68, dinár 3.

1931. május 9—25. Sz. 12463

Általános és Nemzetközi Mintavásár

Minden iparág terméke a legujobb guartmányokkal képviselve. Jelentékeny áruszállítások a vasúton, mindazon kereskedők és iparosok részére, akik vásárligazolvány birtokában vannak.

PÁRIZSI MINTAVÁSÁR

Az Athenaeum is követi az idők szavát, amidőn a legnagyobb műveket, az eredeti szép kiállításban, új, olcsó kiadásban bocsájtja közre. Minden figyelemmel megérdemelnek az

ATHENAEUM

OLCSÓ KÖNYVEI

Eddig megjelentek:

Blasco Ibanez: Mindenki asszonya

288 oldal 68 lej

(Az élet merész karandorainak fantasztikus útjain vezet bennünket Ibanez izgalmas regénye.)

René Benjamin: Egy regényes élet

364 oldal 68 lej

Balzac élettörténete Balzac minden idők legnagyobb regényírója, életét is úgy élte le, mint egy nagyszerű Balzac-regény hőse.

Szalay László: Mihály bácsi

194 oldal 51 lej

A délibábos pusztá illata lengi körül Mihály bácsi izig-vérig magyar alakját, aki a színes történetek középpontjában áll.

Don Passos: New-York regénye

Két kötet 472 oldal 102 lej

New-York ezerszínű élete pereget előtűnik rohanó filmként a a nagyszerű amerikai író hatalmas regényében, amely „Zwei Soldaten” cím alatt Németországban is óriási sikert aratott.

Blasco Ibanez: A meghódított tenger

30 oldal 68 lej

A színes hajósélet, a mozgalmas spanyol kikötővárosok világa elevenedik meg izgalmasan érdekes cselekmény keretében.

Emile Zola: Therése Raquin

284 oldal 68 lej

Egyetlen regényében sem rajzolta meg olyan drámai erővel Zola az emberi szenvedélyeket, mint ebben a munkájában.

Bainville: Franciaország története.

Két kötet, 488 oldal 102 lej

Hogyan született Franciaország, hogyan élt századokon át és milyen ma: ezt tudjuk meg ebből az izig-vérig modern történeti munkából.

Takáts Sándor: A régi Magyarország jókedve.

Két kötet, 402 oldal 136 lej

Történelmi miniatűrök könnyes és derűs magyar századokból.

Brassói Lapok Könyvosztálya

Postai megrendeléseket raktárról azonnal elintézzük. Legalább 2 mű megrendelése esetén, utánvétellel sem számítunk fel portót.

ARVERESI HIRDETMEY

Folyó évi április hó 11-én délután 3 órakor, alulírott közjegyző közbenjöttével, Brassóban, a Nagyszebeni Általános Takarékpénztár részvénységi brassói fiókjának a Károly király (volt Kapu-utca) 26. házszám alatti bank helyiségének földszinti előterében, különböző értéktárgyak és ékszerek lesznek nyilvános árverésen eladva.

Brassó, 1931. évi április hó 5-én.

Dr. Guido de Brüssnern
notar public.

Eladó olcsón egy kétemeletes ház Brassóban, Vár-utca 10. sz. alatt.

Eladó 1200 m² területű ingatlan régi épületekkel 16 lak. résszel, Brassó, Honvéd-u. 16 sz. alatt. Egy 3 keretes gőzfűrészes komplett berendezés 1 bérbeadó vagy részben is eladó.

Eladó 40 parcella 3-4-5-600 m² nagyságú, 20 mtr utcai fronttal, Brassóban, Kut-utca és Honvéd-utca átmeneténél.

Ingatlanok és pincek részelése és megvásárlása is kapható. Egyes telek elkülönítve is eladók. Tudakozódni Brassó, Vasu-u. 70. sz. a.

Minden este

Jazz és Tangó-Band

Európa kávéházban

(Brassó, Kolosor-utca 7.)

Glausius Tibor hírneves zeneszerző vezetésével — Ha táncolni és jól mulatni óhajt, okvetlenül ott legyen.

Cara man a la P. sen
speciál s sör, paharanként

Ujtsa meg lejárt előfizetését, hogy a lapot lenn akadás nélkül küldhessük

**Bukarestiek
figyelmébe!**

Ha jól, elegánsan és olcsón akar ültetkezni, forduljon bizalommal

Szekeres Károly

Parizsi és bukaresti akadémiás diplomás női és férfi szabóhoz, CALFA VICTORIA 203 sz. alá helyezett műhelyében a legnagyobb választékú és külföldi szövetek, a legnépszerűbb árak mellett állandóan rakárón

APRÓHIRDETÉSEK

Hetköznap: egy szó 6. vastag betűből 12 lej. Vasárnap: 150. illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyeszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állási keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50 szeri megjelenésnél 2 lej.

Véte-eladás

Jókai teljes műve jó állapotban, megvételre keresetnek. Ajánlatokat „Jókai” címre a brassói kiadóba. 12423

Eladó Hosszu-utca 203. számú nagy ház, 6 lakással, két utcára nyíló fronttal, jó jövedelemmel. Érdeklődni a tulajdonosnál. Követitőket díjazok. 12415

Gyümölcsfák, szép, nemes, válogatott fajokban kapható Bayer kertésznél, Brassó. Kereszt-utca 23. c. és pénteken a piaccon. 12421

Gyönyörű AZALEA, tömve bimbókkal, darabja 100, öt darab 400 lej. Kertészet Hegh-z. Olthéz-z. 12371

Keveset használt háló elutazás miatt olcsón eladó. Cím: Hosszu-utca 27. 12370

Kiseb, berendezett birtokot, melynek folyóvize is van, örök áron megvennék Brassó megyében. Háromszék megyében vagy Erdővidéken. Ajánlatokat O. F. címre a lap kiadóhivatalához kérek. 12438

Elköltözés miatt palisander ebédlő, háromajtós szekrény, konyhaberendezés, több háztartási berendezés, darabonként stírgösen eladó. Cím 12439 szám alatt a brassói kiadóban.

Eladó emeletes új ház, 900000 lejért, jövedelmez 13 százalékkal. Cím 12360 szám a. a brassói kiadóban.

Eladó Brmelléken 157 kat. hold tagos birtok tanyái épületekkel. Szunyoghy Mariska, ár szentkirály, Szilágy m. 12390

Egy háromlamps rádió eladó, 3000 lej. Brassó, Kapu-utca 14 sz. 12425

Egy autó, Dodge Brothers 16-50 H. P. eladó. Egy nyitott szin, mely műhelynek is használható, nagy udvarral kiadó. Kőzelebbi Brassó, Hosszu-utca 131. a. 12426

Brassóban, Vasut-utcai vámmellett vendéglő 550.000 lejért eladó. 200.000 lej adósság. Érdeklődni: Kis-utca 6. szám. pincelakás. 12428

Lakás

Kiadó Bukarestben, a város kellős közepében lakosztályok, legénylakások, irodáknak, orvosok rendelőknek, vagy más szabad foglalkozásuaknak. Ultra modern kényelem. Str. Regali 4, Academie sarok, Continental-szálloda mellett. 12356

Modern építkezési, napos, szép nagy szoba és előszoba különbejáratú 1-2 személy részére butorozva kiadó. Brassó. Katalin-utca 24. a. 12422

Kétbejárta, modern, négy szoba, konyha, fürdőszoba, előszoba, parkett, csempekalnyhálós lakás. Hosszu-utca elején. július 1-re kiadó. Cím 12437. szám alatt a brassói kiadóban.

Alkalmaz

Ostya és napolyi gyártásban jártas önálló munkrőt azonnalra keresetnek. Ajánlatok „Aurora” jellegű a dévai fiókkiadóhivatalhoz. 12405

Keresek könnyen elhelyezhető háztartási cikk eladására szorgalmas ügybőköket. Szükséges tőke 350 lej. Cím 12385 sz. a. brassói kiadóban.

Köser háztartásban is jártas, perfekt szakácsnő azonnal felvételt. Cím 12441. sz. alatt a brassói kiadóban.

Verőves

FENYKEPESZ segédnő azonnala alkalmazást keres. Szíves megkereséseket Lénárd Hus Torda, Reg. Ferd. 41. kérek. 12391

Figyelem! Rosmann cukrász a tisztelt érdeklődő hölgyeknek egy komplett cukrászati tanfolyamot tart. Érdeklődni: Weisz-leler Kálmán üzletében, Brassó, Kapu-utca 56. 12428

B. L. Kocsis Béla

A BRASSÓI LAPOK nyomdavezetése és kiadása és a Brassó, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 10 lej, negyedévre 30 lej, félre 60 lej, évente 120 lej. Magyarországra negyedévre 14 lej, félre 28 lej, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 40 lej, félre 80 lej, évente 160 lej.

MEGBIZOTTAK. Arad: Str. Impăratul Traian 1 (Házmátyi Pál) — Dév: Str. S. Barnabiu 10 (Osztan Kálmán) — Déva: Str. Ioan Creanga 2 (Balogh Géza), Telefon 17 Hunyad- és Alsófőtermezek részére Kolozsvár: Str. Duca ar. 7 (vot Timár-utca) (Neumann Ignác) — Marosvásárhely: Sztyegörge-u. 6 (Szabo Jenő) — Nagyszeben: Str. Curatului 13 (Szt. György László) — Nagyvárad: Str. Nic. Jia 32 (Szabo Gyula) — Szatmár: Papo Géza-utca 15 (Kertész László). Szatmár- és Maros megyék részére — Szilágy megye: (Helyperin Ernő) — Temesvári: Gyárvaos. Fő ut. Str. Daciilor 33-35 Gerő Sándor — Torla: Str. Ceale cartierului 15 (János László)

Hirdessen lapunkban!

Fájdalommal tudatjuk, hogy a jó édesanya, nagynanya, anyós, testvér és rikon

özv. Mátyás Izsakné

szül. Brickmann Ida

1. hó 2-án megszünt el. Drága ha ottunk hűt tetemet 1. hó 5-én d e 10 órakor fogjuk a gyász- házba, Str. Crisan 30 sz. vot Lővesz-u. 15. alól Nagyszebenbe elszállítani és az ottani családi sírba örök nyugalomra helyezni.

Brassó, 1931. április 3-án.

A gyászoló család

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV

No. 6979—1931. serv. Technic.

HIRDETMEY

Az érdekeltek tudomására hozatik, hogy a városi tanács a Mihai Viteazu-utcaiban (Bolygyában) levő csatornázási medencében összegyűlt szapot folyó évi április hó 1-étől kezdve eadja.

Az eladás árverezés nélkül történik, a következő árakkal:

Lei 50 egy közönséges szekér rakománya.

Lei 80 egy nagy szekér rakománya.

Közelebbi adatok a városi ménöki hivatalban beszerezhetők.

Brasov, la 27. Martie 1931.

Primar,

Cu. e. nu m. p.

Secretar General:

Socaciu m. p.

Seful. Serviciu:

Ing. Socol m. p.

Szabó Márton

Brassó, Hosszu-u. 74.

Speciálisan berendezett autó-rugó üzem

Kész rugók raktáron. Javítások gyorsan készünek. — Rugók a legújabb

módszer szerint rugóvisszatnak

Mélyen leszállított árak!

Warner's
a csodás fűző

Ime mi kell Onnek asszonyom, ha valóban elegáns akar lenni

Warner's

fűző csodás vonalat és tökéletes modern alakot ad. Ezt a fűzőt művészek és szabóemberek tervezik, a rafinált izlésű nyugateurópai hölgyek kivanalmainak megfelelően.

Kérje az ország minden jobb szaküzletében

fűzőt, de ügyeljen arra, hogy a fűző belső részéből ne négyozzék az eredeti

Warner's helyegyző mivel ellenkező esetben értéketlen

utánzatokkal károsíthatják meg.